HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

No 1/2001 Cena $ 1.50 JANUARY 1, 2001

Historická existence Ježíše Krista

Žádná osobnost světových dějin není tak významná jako Ježíš Kristus, ale současně proti žádné osobnosti nikdo tak nebojoval, jako právě proti němu. Celými dějinami křesťanství se táhne snaha zpochybnit nejen jeho Božský původ, ale dokonce popřít i jeho historickou existenci. Krista popírali jak bludaři starověku, tak ateisté poslední doby. Například v Ilustrovaném encyklopedickém slovníku vydaném Československou akademií věd v 70. letech uplynulého století se dočteme pod heslem Ježíš Kristus, že se jedná o mytologickou osobu, jejíž historická existence není prokázaná. Pravda je však taková, že žádná postava starověkých dějin, ani císař Augustus, Tiberius nebo Dioklecián a jiní velikáni nemají o sobě zachováno tolik přímých zpráv, jako Ježíš Kristus. Z mnohých dokladů o jeho životě a díle uveďme aspoň ty nejdůležitější:

1. Pohanské prameny k životu Ježíše Krista

Nejdůležitější svědectví podává římský historik ***Tacitus***, který žil v letech 55-118. Vypravuje v Annálech (Letopisy XV, 44) o požáru Říma za císaře Nerona a připojuje: „Aby Nero tuto zlou pověst (že totiž z jeho rozkazu byl Řím zapálen) vyhladil, podvrhl viníky a nejvybranějšími tresty stíhal ty, které lid nazýval křesťany. Původce toho jména Kristus byl za vlády Tiberiovy od prokurátora Pontia Piláta popraven."

A v téže době posílá ***Plinius mladší***, místodržitel v Bytýnii (111-113), list svému příteli císaři Trajánovi, ve kterém žádá o poučení, jak nakládat s křesťany (Plinii Secundi Epistolarum, lib. 10, 96). Podává zároveň zprávu o šíření křesťanství ve své provincii, píše, že se křesťané pravidelně v určité dny před svítáním scházejí a „Kristu jako Bohu zpívají písně." Říká, že se nedají pohnout, aby zapřeli Krista a že se přísahou zavázali nedopustit se ani krádeže, ani loupeže, ani cizoložství nebo odcizení svěřeného majetku. Přesto však považuje jejich náboženství za „zvrácenou a nesmírnou pověru", neboť mu zůstává záhadou skutečnost, že ukřižovaný člověk je uctíván jako Bůh.

Traján mu odpovídá, aby anonymních udání nedbal, ale bude-li někdo usvědčen, má být potrestán. Jestliže však lituje, obětuje bohům a klne Kristu, ať je propuštěn.

Také další zpráva pochází asi ze stejné doby (kolem r. 120) od Plinova přítele a vysokého úředníka na dvoře Hadriánově, ***Suetonia***. Tento historik napsal „Život dvanácti císařů." O Neronovi píše, že za jeho života „byli vydáváni mučednické smrti křesťané, druh lidí, kteří vyznávali nové a zločinné pověry" (Vita Neronis 16). O Klaudiovi, který vládl před Neronem, zase říká, že „vyhnal z Říma Židy, kteří kvůli Chrestu (zřejmě jde o Krista) působili časté bouře" (Vita Claudiis 25). Tato zpráva je potvrzena i Skutky apoštolů (18, 2) a stala se v letech 49 – 50.

Ze spisovatelů mimo římských se o Kristu zmiňuje např. Semita ***Mara***. Máme dopis v syrštině (V Curetonovi, Spicilegium Syraicum, str. 43 n.), kde se píše o Ježíšovi jako o „moudrém králi Židů", který byl vydán na smrt od vlastního lidu, ten byl však za to od Boha potrestán rozbořením hlavního města a vyhnanstvím; list pochází asi z konce 2.století.

A konečně jsou pohanskými prameny ke Kristově osobě i pomlouvačné útoky proti křesťanství u filosofa ***Celsa*** (kolem r. 178) a odpadlého císaře ***Juliána Apostaty*** (+363). I když však psali proti křesťanství, nepopírali nikdy dějinnou existenci Kristovu, ačkoliv dobře věděli, že by tím byli zasadili křesťanství nejtěžší ránu.

Autentickým dokumentem pro existenci Ježíše Krista byly též tzv. ***Acta Pilati*** (Pilátova akta), která obsahovala i protokol o soudním procesu s Ježíšem z Nazareta před Pilátem, který se konal podle zásad římského práva a opis protokolu byl poslán do císařského archívu v Římě. Zde ho četl ještě sv. Justin, který přišel do Říma kolem r.150 a dovolává se ho v Apologii (1, 48), kde píše, že Ježíš konal zázraky, což můžeme zjistit v aktech Pontia Piláta. Stejně tak o tomto dokumentu pojednává kartaginský právník Tertulián ve svém Apologetikonu (kap. 21) z počátku třetího století. Bohužel originál Pilátových akt se nám do dnešního dne nedochoval.

2. Židovská svědectví o Kristu

Židé nikdy o Ježíšově historické existenci nepochybovali. Je zachováno několik svědectví: u Josefa Flavia, v Mišně a Talmudu i v pozdějších židovských spisech.

Židovský historik ***Josef Flavius*** (37 - 100) mluví dvakrát o Kristu v Židovských starožitnostech, dokončených v letech 93-94. Jeho nejobšírnější svědectví zní: „V tom čase žil moudrý člověk Ježíš. Žil vzorným životem a byl známý pro své učení a své dobré skutky. Mnoho z Židů i jiných lidí bylo jeho učedníky. Pilát ho dosoudil k ukřižování a smrti, ale ti, kdo byli jeho učedníky, nezanechali jeho učení. Říkali, že se jim ukázal tři dny po ukřižování a že žije. Snad on je Mesiášem, o kterém předpovídali proroci podivuhodné věci." (XVIII 3,3)

Podruhé se Josef Flavius o Kristu zmiňuje ve 20.kapitole svých Starožitností (9,1), kde zaznamenal, jak velekněz Annáš II. (syn velekněze Annáše z Janova evangelia) „obžaloval z přestoupení Zákona Jakuba, bratra Ježíše, který se nazývá Kristus (tj. Mesiáš), a ještě některé jiné a dal je ukamenovat."

Z dalších židovských pramenů mluví o Ježíšovi jako o historické osobě ***Mišna*** a ***Talmud***, i když mnohé věci překrucují a pomlouvají ho.

Dále židovský badatel J. Klausner na-šel ve starých spisech zákoníků ***Tannaim*** z Jamnie toto svědectví o Kristu: „Byl nazýván Ježíšem Nazaretským... dělal magii, tj. zázraky, jako tehdy mnozí a klamal a sváděl Izraele... pohrdal slovy zákoníků... vykládal Písmo podobně jako farizeové... měl pět učedníků... prohlásil, že nechce k Zákonu nic přidat ani ubrat... byl ukřižován o velikonoční vigilii, protože byl svůdcem... jeho učedníci v jeho jméně uzdravovali nemocné." (J. de Nazareth, Son temps. Paris 1933)

Foto na titulní straně:
Madona vyšehradská z 2.pol. 14.století

Konečně povstala ze židovských zpráv knížka ***Toledoth Ješua*** (tj. Pokolení, Dějiny Ježíšovy), která kolovala v rozmanitých vydáních v 8. a 9.stol. jako židovský Ježíšův životopis.

Ať však mluvili Židé během věků o Ježíšovi jakkoliv, je jisté, že ho znali. Dnešní Židé se k němu ovšem ve své většině staví sympaticky. Současná židovská encyklopedie anglická věnuje Ježíšově osobnosti veliký článek, který rozděluje na tři části: Ježíš v dějinách, Ježíš v teologii a Ježíš v židovské legendě. (První dvě části čerpají hlavně z křesťanských pramenů, třetí z pramenů rabínských.)

3. Křesťanská literatura a tradice

Hlavním svědectvím o historické existenci Ježíše Krista jsou knihy Nového zákona a zde především ***čtyři kanonická evangelia***. Jejich autoři byli přímými žáky Ježíšovými a očitými svědky událostí z jeho života (Matouš a Jan), nebo svá evangelia psali podle kázání očitých svědků (Marek a Lukáš), a tak nám zachytili podstatu Kristova učení a stěžejní události z jeho života. Bohaté informace o Ježíši Kristu též nalezneme ve ***Skutcích apoštolů*** a jednotlivých ***listech apoštolů***.

Biblické zprávy o Kristu pak doplňují ***apokryfy*** (knihy podobného obsahu, které však nejsou inspirované a tudíž nejsou zahrnuté do Písma svatého), které uvádějí některé podrobnosti o Ježíšově životě.

Dalším důležitým pramenem je ***křesťanská tradice***, kterou nacházíme zaznamenánu ve spisech apoštolských žáků např. sv.Klementa, sv.Ignáce a sv.Polykarpa, ale i dalších Církevních Otců a spisovatelů 2. a 3. století, jako byli sv.Justin a Irenej, Klement Alexandrijský, Origenes a další.

A k tomu přistupuje i ***svědectví miliónů mučedníků***, kteří pro Krista a jeho nauku obětovali život.

Právem proto můžeme tvrdit, že žádná jiná osobnost světových dějin, která žila před 2000 lety, nemá o sobě zachováno tolik zaručených zpráv jako máme o Ježíši Kristu, a že jeho historická existence je nad slunce jasná.

Z různých pramenů vybral
Fr.Dušan Hladík

Do nového tisíciletí s Hlasy národa

Vážení čtenáři, milí přátelé!

Dostáváte dnes s předstihem do rukou první číslo Hlasů národa jako vánoční a novoroční dárek do nového tisíciletí, které zahajujeme 1.lednem léta Páně 2001. Hlasy národa nebudou něčím převratně novým, ale myšlenkově mají navázat na dlouhá léta populární Hlas národa, který svým jubilejním vánočním číslem uzavírá 25.ročník svého trvání.

Hlasy národa vydávané v novém formátu a nové grafické úpravě Vám chtějí v budoucnu přinášet mnoho zajímavého čtení v českém i anglickém jazyce a jako křesťanský čtrnáctideník jednak uskutečňovat tiskový apoštolát, jednak udržovat český jazyk mezi našimi krajany žijícími v USA a Kanadě.

Nové Hlasy národa Vás jistě upoutají svojí barevnou obálkou. Pro titulní strany ročníku 2001 máme připravenou galerii těch nejlepších osobností našeho národa. Představíme Vám postupně celou řadu těch, kteří se svým životem rozhodli jít za Ježíšem Kristem, kterého nám všem v tomto prvním čísle nabízí jeho Matka Panna Maria. Tito následovníci Kristovi ve svém životě zvítězili a dokonce dosáhli pocty oltáře a nebo k tomu mají jen krůček. V příštím čísle Vám přiblížíme osobnost sv.Jana Nepomuka Neumanna, rodáka z jihočeských Prachatic a velkého světce Ameriky a po něm budou následovat ostatní naši národní patronové, čeští a slovenští svatí jako jsou sv.Vojtěch, sv.Ludmila, sv.Anežka, sv.Zdislava, sv.Jan Nepomucký a sv.Jan Sarkander, sv.Cyril a Metoděj, sv.Melichar Grodecki a mučedníci košičtí a řada dalších až po kardinála Josefa Berana, Martina Středu a Aničku Zelíkovu, jejichž procesy blahořečení právě probíhají.

Na zdaní straně obálky najdete nejkrásnější místa naší rodné vlasti, po Praze z nultého čísla dnes přichází na řadu moravské Brno, příště hlavní město Slovenské republiky Bratislava a pak budou následovat další města, památky i přírodní lokality ze staré domoviny za mořem. To vše s anglickým textem, aby si o rodné zemi svých předků mohli přečíst i ti, kdo se už v Americe narodili a česky už tak dobře neumějí.

Hlasy národa Vám budou v pravidelných rubrikách přinášet nedělní slovo Boží s jeho výkladem a duchovními myšlenkami, dále zprávy ze světa a z církve a především zprávy z vlasti prostřednictvím oblíbené Caroliny od posluchačů fakulty žurnalistiky z Univerzity Karlovy v Praze. Od prvního čísla zařazujeme též román na pokračování; letos to bude životopisná vzpomínka exilového kněze českého původu P.Leo Kuchaře SSS, žijícího dnes ve Vídni, nazvaná: „Průlet ve stínu radaru." A potom zde najdete celou řadu zajímavého čtení různých žánrů, pravidelné hádanky pro tříbení paměti a bude zde místo i na různá oznámení a inzerci. Věříme, že i Vy, čtenáři sami, pomůžete utvářet naše Hlasy národa svými příspěvky, které rádi otiskneme.

Pokračování na str. 10

Objednejte si HLASY NÁRODA
přihlášku najdete na straně 12
2.číslo vyjde k datu 20. ledna 2001

Liturgická čtení

Slavnost Matky Boží, Panny Marie

1. čtení – Nm 6, 22–27

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi:

"Řekni Árónovi a jeho synům: Tak budete žehnat izraelským synům; budete jim říkat:

»Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou jasnou tvář a dopřeje ti pokoje!«

Budou vzývat moje jméno nad izraelskými syny a já jim požehnám."

2. čtení – Gal 4, 4–7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, narozeného pod zákonem, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: "Abba, Otče!" Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha.

Evangelium – Lk 2, 16–21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pastýři pospíchali do Betléma a nalezli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než byl počat v mateřském lůně.

Matka Boží v plánu vykoupení

* Maria byla plná milosti. Již v okamžiku jejího početí zazářila v ní veškerá plnost Božích darů, které je tvor schopen přijmout. Maria nebyla dotčena hříchem, skvěla se bez dědičné poskvrny a bez osobní viny.

* Maria byla povždy čistou pannou. Byla pannou před porodem, při porodu i po porodu. Neporušenost a mateřství v ní byly sloučeny. Neporušenost jako znamení věrnosti a mateřství jako znamení plodnosti, zazněly v Panně Marii jako líbezný souzvuk, abychom pochopili, jakými vlastnostmi se má vyznačovat naše služba.

* Maria byla vzata do nebe. Pro ni se stalo přítomností, co je pro nás ještě budoucností: věčný život s duší a tělem. Budoucností lidstva je Ježíš, k němu všechno směřuje. Veškeré tvorstvo očekává, že ho sám Pán zdokonalí. Na Marii vidíme, že tato naděje je splnitelná. Cesta, po níž kráčela Maria, povede i nás k cíli.

* Maria je prostřednicí všech milostí. Všechny milosti protékají jejíma rukama. Darovala nám Spasitele, nyní nám chce předávat, co on nám daruje.

* Panna Maria neporodila člověka, který by byl až později obdařen důstojností Božího synovství. Její syn byl od počátku Synem Božím a ona Bohorodičkou.

* Maria převyšuje svým Božím mateřstvím všechny ostatní tvory i anděly. Důstojnost takového mateřství je nesrovnatelně větší než vznešenost cheruba. Nazýváme ji právem „Královnou andělů".

* Maria je královnou světa. Tento titul neodpovídá pouze její mimořádné vznešenosti, kterou získala jako Bohorodička, ale udává i rozsah její moci, kterou vykonává. Ve viditelném i neviditelném světě není nic, co by se mohlo vymanit z vlivu její přímluvy.

* Maria je služebnicí Páně. Před ní byl korunou stvoření a prvním po Bohu Lucifer (anděl – nositel světla). Opojil se svou vznešeností a svým leskem. Odpadl od Boha a stal se osnovatelem vzpoury. Panna Maria neztratila svou pokoru. Nazvala se služebnicí, byla jí, a také zůstala.

* Maria byla služebnicí Kristovou navždy. Byla matkou velekněze. Neměla to na zemi snadné. Musila vystoupit na Kalvárii. Zastavení křížové cesty prožívala se svým synem.

* Maria byla matkou bolestnou. Stála jako obětující kněz pod křížem. Přihlížela, jak zápasí její syn se smrtí. Kdyby ji neovládala bezbřehá mateřská láska, pohled na kříž by nevydržela.

* Maria je naší matkou, matkou hříšníků. Zda-li to nebyl pro matku, která nezhřešila, která byla plna milosti a která dala život neposkvrněnému Beránku Božímu, ponižující sestup z výšiny, když teď každý zlosyn může na ni ukázat prstem a prohlásit: „To je i moje matka!"? Se stejnou pokorou, s níž přijala Boží mateřství, je Panna Maria ochotna stát se matkou i toho největšího ničemy. Chce být matkou, protože jedině matka dokáže milovat i odrodilé děti a neúnavně usilovat o jejich nápravu.

* Maria je naší matkou natrvalo. Stala se naší matkou na tomto světě a nepřestává jí být ani v nebi. Na zemi nám sloužila svými bolestmi a obětmi, nyní nám slouží svým přispěním a mocnou přímluvou.

* Maria nezastiňuje svého syna. I když máme leckdy dojem, že se můžeme s větší důvěrou obrátit na ni než na jejího božského syna, je to koneckonců přání Ježíšovo, aby nás Matka Boží přivádělа k němu, zvláště tehdy, když nám chybí odvaha vrhnout se do jeho náruče.

* Maria zasluhuje naši důvěru a počítá s naší spoluprací. Nikdo nemůže tvrdit, že byl Pannou Marií zklamán. Kdo jí nedůvěřuje, má malou víru v Boha. Matka Boží si toužebně přeje, aby království Boží na zemi mohutnělo, hledá spolupracovníky mezi lidmi žijícími ještě na této zemi. A to jsme my!

Vždyť jsem to já – P.Leo Kuchař SSS

Před dvěma tisíci lety se mudrci dívali na oblohu a hvězda, kterou spatřili je dovedla do Betléma, kde nalezli dítě a poznali v něm Boha.

I pro nás dnes září nebe poseté hvězdami, a jak praví starozákonní žalmista: „Nebesa vypravují slávu Boží a dílo jeho rukou zvěstuje obloha." (Žalm 19,2) Poznáme i my z pohledu do vesmíru jeho Tvůrce?

Dívej se výš!

Stalo se vám někdy, že jste se najednou při nějaké volnější chvilce podívali výš než při každodenním běhu za svými starostmi? Možná jste v té chvíli zůstali stát v úžasu nad architekturou domu nebo krásou krajiny – nad skutečnostmi, které jsou zde, ale které běžně přehlížíme.

Kdy jste se naposledy zadívali na hvězdnou oblohu? Zkuste si ve fantazii vybavit tu podívanou, při které se člověku tají dech!

Nechtěli byste se do vesmíru na chvíli vydat? Kdybychom měli kosmickou loď, která by letěla rychlostí 300 tisíc km za sekundu, tedy jako světlo, tak za 1.3 sekundy jme na Měsíci. Po osmi minutách – když bychom urazili asi 150 miliónů kilometrů – necháme za sebou Slunce a po sedmi hodinách šílené rychlosti se setkáme s nejvzdálenější planetou – Plutem.

Naše sluneční soustava patří do obrovské galaxie, kterou nazýváme Mléčná dráha. Za jasných večerů ji vidíme na obloze jako dlouhý pás, na němž lze spatřit hvězdy jen jako světelný prach. První hvězda, kterou potkáme v galaxii, je Alfa ze souhvězdí Kentaura. Dostaneme se k ní za 4 světelné roky.

Světelný rok je vzdálenost, kterou proletí světlo za jeden rok při rychlosti 300 000 km za sekundu. Za minutu proletí světlo 18 miliónů km, za den je to 25 miliard 840 miliónů kilometrů. Vynásobte si toto číslo počtem dní v roce a dostanete závratnou vzdálenost 9 460 800 000 000 km – jeden světelný rok.

Letíce napříč Mléčnou dráhou, setkáme se tam s hvězdou jen každých pět světelných roků. A jak bychom je mohli všechny navštívit, když je jich tam víc než 100 miliard? Točí se nám z toho hlava. Ale vydržme ještě chvilku! Za Mléčnou dráhou je nová galaxie, ale je třeba tam letět dva milióny světelných roků „nekonečným" prázdnem. A bylo by třeba dalších 300 miliónů světelných roků, abychom dosáhli galaxii Herkula.Ta se skládá z více než deseti tisíc galaxií, z nichž každá má 3 miliardy hvězd.

A ve vesmíru je ještě dalších 10 miliard galaxií. Člověk tu stojí ohromen a jako bez sebe. A vesmír se rozšiřuje stále dál a tvoří se nové a nové galaxie.

Jestli se vám podařilo vžít se do těchto představ, sedíte teď v němém úžasu. Skutečně, úžas je první pocit, který člověka pronikne, když se setká s Bohem. A přitom vesmír je jen „Boží stopou", „lemem jeho pláště". Z úžasu je pak už jen krůček ke chvále a vděčnosti.

Často se v životě díváme jen pod nohy, abychom snad o něco nezakopli nebo nešlápli do kaluže. Při tom nám uniká tolik skutečné krásy a skutečného dobra, které existují navzdory kalužím a překážkám na cestě. Dívejme se tedy výš, abychom viděli celou skutečnost svého života a dokázali se radovat, děkovat Bohu a chválit ho.

Světlo 9/94

Liturgická čtení

Slavnost Zjevení Páně

1. čtení – Iz 60, 1-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vstaň, rozsviť se Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou! Hle, tma zahaluje zemi a temnota národy, nad tebou však zazáří Hospodin, jeho velebnost se zjevuje nad tebou. Národy budou kráčet v tvém světle a králové v tvé vycházející záři. Rozhlédni se kolem a podívej se: ti všichni se shromáždili, přišli k tobě. Zdaleka přicházejí tvoji synové, na zádech jsou přinášeny tvoje dcerky. Spatříš to a zazáříš, radostí se zachvěje a rozšíří tvé srdce, neboť tě zalije bohatství moře, přinesou ti statky národů. Záplava velbloudů tě přikryje, dromedáři z Midjanu a Efy, přijdou všichni ze Sáby, přinesou zlato a kadidlo, rozhlásí Hospodinovu slávu.

2. čtení – Ef 3, 2-3a. 5-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři!

Slyšeli jste, že Bůh mě pověřil pracovat pro vás na díle milosti. Ve zjevení mi totiž bylo oznámeno to tajemství.

V dřívějších dobách to lidé tak nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvícení Ducha jeho svatým apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí: že totiž také pohané mají stejná dědická práva, že jsou údy téhož těla a že stejně i jim platí ona zaslíbení skrze Ježíše Krista, když uvěří kázání evangelia.

Evangelium – Mt 2, 1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit."

Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit.

Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: ´A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu´."

Tehdy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit." Když krále vyslechli, vydali se na cestu.

A hle – hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu.

Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

ZE SVĚTA

Hrozba války na Blízkém východě roste - Stále častěji se začínají ozývat hlasy varující před možným rozšířením ozbrojeného konfliktu mezi Izraelem a Palestinci na celou oblast Blízkého východu. Konflikt už trvá příliš dlouho, narůstá počet mrtvých a prudce se zhoršuje ekonomická situace. Tento neutěšený stav pak přispívá k postupné radikalizaci v celé oblasti. Izraelský premiér Ehud Barak předal v neděli 3.prosince dopis s rezignací prezidentovi Mošemu Kacavovi, a tak udělal první krok k vypsání předčasných voleb, které odhlasoval na konci listopadu izraelský parlament. Barakův odchod je reakcí na to, že proti němu v minulých týdnech zahájila pravicová opozice, krajní pravice i izraelští osadníci kampaň pod heslem: Nechte armádu vyhrát válku proti Palestincům. Palestinský představitel Jásir Arafat, však prohlásil, že Barakova demise znamená jen zmrazení mírových rozhovorů. Podle zpráv agentur od konce září, kdy násilnosti začaly, přišlo o život už přes 320 lidí a denně přibývají nové oběti.

Na indonéských Molukách dochází stále k náboženským střetům - Od konce listopadu probíhá násilná islamizace křesťanů na ostrově Kasiui. Do soboty 2.prosince zde bylo zabito 93 osob, které se odmítly obrátit na Mohamedovu víru. Údaj o počtu obětí sdělil jeden křesťan, který přežil a byl z Kasiui evakuován i s rodinou. Podle něho 763 křesťanů se pod hrozbou smrti vzdalo původní víry. Muslimští ozbrojenci zaútočili v následujícím týdnu na několik přístavišť ostrova a zabili osm dalších osob. Asi tři tisíce lidí v panice opustilo své domovy. Křesťané obviňují indonéské úřady, že proti muslimským útokům nic nepodnikají a pouze křesťanům poskytly jen jedno plavidlo pro evakuaci osob. Muslimové prý křesťany již také upozornili, že "o Vánocích nezazní na Molukách jediný zvon". V posledních necelých dvou letech přišlo při nábožensky motivovaných násilnostech na ostrovech koření, jak se Molukám pro jejich hlavní produkt také říká, kolem 4000 osob. Půl miliónu až milión osob přiměly násilnosti k opuštění domovů.

Maloobchodní tržby v USA v listopadu nečekaně klesly - Maloobchodní tržby v USA zaznamenaly v listopadu po říjnové stagnaci překvapivý pokles o 0,4 procenta pod tlakem propadu prodeje automobilů.Tržby podle údajů ministerstva obchodu USA klesly proti říjnu o 1,11 miliardy na 271,69 miliardy USD, v meziročním srovnání však byly stále vyšší o 5,2 procenta. Bez započítání prodeje automobilů přitom tržby stouply o 0,2 procenta. Analytici podle ankety agentury Reuters předpokládali, že hodnota maloobchodních nákupů se v listopadu zvýší o 0,1 procenta a bez automobilů poroste o 0,3 procenta. Listopadový pokles byl první od letošního dubna. Prodej nových automobilů, který se na celkových tržbách podílí téměř čtvrtinou, spadl o 2,2 procenta na 65,46 miliardy USD. Byl to nejprudší pokles od července 1999, kdy automobilový trh paralyzovala rozsáhlá stávka u největšího amerického výrobce General Motors. Nejvýraznější růst zaznamenal prodej nábytku, který se zvedl o 1,5 procenta. Mírnější růst vykázaly tržby za potraviny, ošacení a benzín. Nové údaje zvýšily očekávání, že Federální rezerva v nejbližší době změní měnovou politiku a sníží úrokové sazby. Na světových trzích tato situace vyvolala mírné oslabení dolaru.

Sníh a mráz ochromily USA - Náhlé a bohaté přívaly sněhu v druhém prosincovém týdnu ochromily středozápad a severovýchod Spojených států. Dálnice a startovací dráhy tamních letišť namrzly. Řada pravidelných letů byla zrušena a řidiči na zledovatělých silnicích nezvládali řízení a jízdu končili v hromadných haváriích. V Pensylvánii padající stromy zabily dva lidi. V New Yorku se zase zřítila dopravní konstrukce na školní autobus a 15 dětí s vážnými zraněními skončilo v nemocnici.

Policie zabavila v Kolumbii kokain za 50 milionů dolarů - Dvě tuny kokainu ukrytého na lodi v kolumbijském přístavním městě Cartagena de Indias na pobřeží Karibského moře se v neděli podařilo zabavit zdejší protidrogové policii. Podle oznámení ředitele kolumbijské policie generála Luise Giliberta byla droga určena pro trhy ve Spojených státech. Ilegální zboží, které mělo být dopraveno do USA přes Honduras, bylo ukryto mezi přepážkami spalovací pece, upřesnil generál. Kokain v hodnotě kolem 50 miliónů dolarů dopravila nejprve do Medellínu na severozápadě země fiktivní obchodní společnost. Ta podle policie byla vytvořena několika obchodníky s drogami, kteří zřejmě založili společnost právě za účelem dopravy narkotika. Tento způsob je výsledkem rozbití hlavních drogových kartelů v Kolumbii, které byly jedinými organizacemi schopnými financovat zásilky takového významu, zdůraznil Gilibert. Operací vzrostlo množství kokainu, jehož se zmocnily kolumbijské bezpečnostní síly v letošním roce jen v Cartageně, na 25 tun. Navíc to znamená pro narkoobchodníky tvrdou ránu, poznamenal k tomu i kolumbijský prezident Andrés Pastrana. Nejméně 80 procent kokainu, který je vyprodukován v Kolumbii, je určeno pro trhy ve Spojených státech. Drogové organizace používají k jeho dopravě do USA několik tras, z nichž jedna vede přes Karibské moře do středoamerických zemí a dále pak po souši na sever, další přes ostrovy ve Velkých Antilách.

Prezidentem Rumunska bude postkomunista Iliescu - Bývalý rumunský prezident a nynější předseda postkomunistické Strany sociální demokracie Rumunska Ion Iliescu jasně zvítězil 10.prosince ve druhém kole prezidentských voleb nad Corneliem Vadimem Tudorem, předsedou extremistické Strany Velké Rumunsko. Pro Iliesca hlasovalo 70 procent voličů.

Ve Španělsku a Británii zabíjely lijáky a vichřice - Nejnovější vlna záplav v Británii si vyžádala dva lidské životy. Další vzedmutí britských řek způsobily mohutné lijáky. Tělo mrtvé ženy bylo nalezeno v automobilu v rozvodněné řece na jihu Anglie. Nedaleko zaplaveného automobilu bylo v řece nalezeno tělo muže. Vydatné deště a vichřice o rychlosti 120

kilometrů v hodině, které zasáhly také Pyrenejský poloostrov, si vyžádaly životy čtyř lidí ve Španělsku. Na severu Portugalska je pohřešováno pět osob.

Černobyl zhasl, hrozit však nepřestal - Svět si v pátek 15. prosince oddechl. Byla odstavena černobylská elektrárna, původce nejhorší civilní jaderné katastrofy. I když ale zhasl poslední černobylský reaktor, na nebezpečnosti elektrárny se toho moc nezměnilo. Pod sarkofágem, který přikrývá havarovaný reaktor, stále doutná jaderná reakce.

Rusové se upíjejí k smrti - Hned po ránu si Rus v kavárně na moskevském Vnukovském letišti kupoval dvě velké sklenice piva a miniaturní lahvičku koňaku k okamžité spotřebě, píše britský list Financial Times. Jeho akce je naprosto typická v zemi, která se může pochlubit jedním z nejobsažnějších slovníků výrazů spjatých s konzumací alkoholu na světě. Podle oficiálních statistik zemřelo v Rusku za prvních sedm měsíců letošního roku na alkohol či související příčiny 20 tisíc lidí a očekává se, že číslo stoupne do konce roku na více než 34 tisíce.

Konžský prorok utonul při chůzi po hladině – Dvaačtyřicetiletý "prorok Azarias", který chtěl po příkladu Krista ukázat shromáždění svých věrných, že dokáže kráčet po vodní hladině, se utopil v řece Kongo. Napsala to agentura AFP s odvoláním na zprávu konžského rozhlasu. Kazatel sezval své stoupence na břeh Konga a na molu vztyčil oltář. Po davových zpěvech a tancích vstoupil do řeky, ale po pěti krocích ho strhnul vír. Chvíli bojoval s rozbouřenými vodami, jenže přítomní si jeho zoufalé pohyby vyložili jako gesta žehnání. Po delším váhání nešťastníka přece vytáhli, ale zázrak se nekonal a Azarias už byl mrtvý.

Klíčový svědek zopakoval, že esesák Viel zastřelil sedm lidí - V procesu s bývalým příslušníkem elitních nacistických jednotek SS dvaaosmdesátiletým Juliusem Vielem jediný známý přímý svědek událostí Adalbert Lallier potvrdil, že obviněný svévolně zastřelil na jaře 1945 na Litoměřicku sedm židovských vězňů z terezínského ghetta. Viel už na úvod soudního líčení u zemského soudu v jihoněmeckém Ravensburgu ovšem popřel, že by někoho zavraždil.

U australských břehů zmizely lodě s imigranty - Až 163 imigrantů, kteří se na palubě dvou lodí snažili dostat z Indonésie do Austrálie, se pravděpodobně utopilo na rozbouřeném moři. Čtyři trosečníky vzal na palubu japonský tanker.

Americký raketoplán Endeavour, který se vrátil od Mezinárodní vesmírné stanice (ISS), 12.prosince úspěšně přistál v Kennedyho vesmírném středisku na mysu Canaveral na Floridě. Astronauti nejprve ve výšce 360 km vypnuli motor, rychlost se tak postupně snížila z 27 000 na 500 km/h, což umožnilo přistání. Jako další se k ISS vypraví raketoplán Atlantis 18. ledna.

Nová misie v Ázerbájdžánu - Papež Jan Pavel II. ustanovil misijní území v Baku v Ázerbájdžánu a pověřil zde pastorací salesiány. Vedoucím nové misie byl jmenován slovenský kněz P. Jozef Daniel Pravda. Slovanské křesťanské menšiny i Arméni mají v Ázerbájdžánu náboženskou svobodu. Před komunistickou revolucí byla v Baku katolická farnost. Kostel však byl zničen v 50. letech a poslední katolický kněz v té době zmizel. Od roku 1993 katolíci v Ázerbájdžánu několikrát žádali o kněze. Teprve po roce 1997 se zde dva kněží usadili. Nový superior P. Pravda se narodil v Blatné na Slovensku, dosud působil v Belgii, v Kongu, na Slovensku a na Sibiři.

Za účasti nejvyšších rakouských politiků a představitelů dalších zemí se v salcburském dómu konala smuteční bohoslužba za 155 obětí požáru lanové dráhy v lyžařském středisku Kaprun. Arcibiskup Georg Eder promluvil k přibližně třem tisícům lidí, kteří zcela zaplnili katedrálu. Životy obětí symbolizovalo v dómu 155 červených růží.

Zakladatelka a prezidentka katolického Hnutí fokoláre Chiara Lubichová obdržela na Katolické univerzitě ve Washingtonu čestný doktorát za pedagogiku. Během své návštěvy USA promluvila také na manifestaci 10 tisíc afroamerických muslimů, křesťanů a věřících jiných náboženství. Shromáždění bylo organizováno Muslimskou americkou společností, jejímž cílem je ukázat možnost bratrství a spolupráce mezi křesťany, muslimy a věřícími jiných náboženství v USA. Ke spolupráci mezi muslimy a křesťany dala velký popud právě Lubichová vystoupením v mešitě Malcolma X v newyorském Harlemu v květnu 1997.

Biskupové pomáhají Rwandě - Biskupové celého světa shromáždili z vlastních příjmů částku 49 tisíc dolarů, která by měla být vyčleněna na pomoc sirotkům v africké Rwandě. Jak vysvětlila Papežská rada pro rodinu, sbírka se uskutečnila během říjnového Jubilejního setkání biskupů v Římě. Výtěžek sbírky byl dán do rukou Svatému otci a ten jej věnoval na potřeby rwandského centra "Město chlapců a děvčat". Centrum vzniklo z iniciativy Papežské rady pro rodinu ve spolupráci s Konferencí biskupů Rwandy a Apoštolskou nunciaturou.

Jubilejní setkání vojáků a policie v Římě mělo téma: "S Kristem bránit spravedlnost a mír". Pouti se zúčastnilo také 20 vojáků Armády České republiky (AČR), brněnský biskup Vojtěch Cikrle, který je při České biskupské konferenci odpovědný za armádu, poradce ministra obrany pro duchovní službu evangelický duchovní Jaromír Dus a hlavní kaplan AČR katolický kněz Tomáš Holub. Program zahájila kající bohoslužba, následovala mezinárodní křížová cesta v Cirku Maximu a koncert v aule Pavla VI. na počest těch členů ozbrojených sil a policie, kteří pracují v mírových misích. Jubilejní mši za vojáky a policisty celebroval papež Jan Pavel II. na svatopetrském náměstí. K přítomným vojákům a policistům se papež obrátil s výzvou, aby při své nelehké práci vždy projevovali hlubokou citlivost vůči strádání a potřebám těch nejslabších. Účastníci mírových misí musí stát ve službách velkých hodnot života, spravedlnosti, milosrdenství a svobody, řekl Jan Pavel II. Obhajoval také použití vojenské síly jako "extrémního kroku k zastavení ruky nespravedlivého agresora" v případě, že pokusy o politické řešení selhaly. Po modlitbě Anděl Páně následoval na náměstí koncert vojenských a policejních kapel.

Z VLASTI

Carolina od 23.listopadu do 6.prosince 2000

Politické události

Spory o křeslo guvernéra ČNB

Přes všechny protesty prezident Václav Havel ve středu 29.listopadu přece jen jmenoval Zdeňka Tůmu do funkce guvernéra České národní banky (ČNB). Zároveň jmenoval viceguvernérem Luďka Niedermayera a novými členy bankovní rady Michaelu Erbenovou a Jana Freita. Slavnostního ceremoniálu se nezúčastnili ministr financí Pavel Mertlík a ani bývalý guvernér ČNB Josef Tošovský. Právě kvůli osobě nového guvernéra a způsobu jeho jmenování se prezident dostal do sporu s vládou.

Vláda, která měla již dříve k Tůmovi výhrady, se totiž na svém tajném zasedání 28.listopadu shodla, že jmenovací listiny pro guvernéra a viceguvernéra pro svou platnost potřebují nejen podpis hlavy státu, ale i premiéra. Dvojí výklad Ústavy umožňuje skutečnost, že v ní nejsou podmínky pro jmenování guvernéra pevně stanoveny.

Prezident s vládní interpretací nesouhlasí. Prohlásil, že pak by bývalí guvernéři a viceguvernéři byli jmenováni de facto nelegálně. Při prvním jmenování Josefa Tošovského do čela centrální banky kontrasignaci nikdo nevyžadoval. Nestalo se tak ani 22.července 1998, kdy byl Tošovský již za vlády Miloše Zemana znovu jmenován. Podpis premiéra se na jmenovací listině guvernéra vyskytl jen jednou. V roce 1993 ji podepsal tehdejší premiér Václav Klaus. Bylo to v době, kdy Tošovského do funkce jmenoval Milan Uhde jako předseda Poslanecké sněmovny v zastoupení hlavy státu (Havel se stal českým prezidentem o týden později). Ani v únoru 1999, kdy se stal Tůma viceguvernérem, nikdo způsob jeho jmenování nezpochybňoval.

Kompetenční spor Hradu a vlády, který se projevil i na kursu koruny (která oslabila oproti euru o 30 haleřů), by měl pro budoucnost objasnit Ústavní soud. Se žádostí o výklad ústavy se na něj kabinet obrátí nejpozději začátkem roku.

V pondělí 4.prosince se bankovní rada sešla poprvé v novém složení. Ať rozhodne Ústavní soud jakkoliv, budou její usnesení platná.

Bývalý guvernér Tošovský se 1.prosince stal předsedou Institutu pro finanční stabilitu v Basileji.

Poslanecká sněmovna schválila návrh státního rozpočtu na příští rok

V úterý 5.prosince schválili poslanci návrh státního rozpočtu na příští rok. Poprvé se tak menšinové vládě Miloše Zemana podařilo prosadit návrh deficitního rozpočtu v řádném termínu bez vážnějších problémů. Příjmy do státní pokladny se odhadují na 636 miliard a výdaje na 685 miliard. Schodek rozpočtu tak činí 49 miliard korun.

Schvalování rozpočtu pozdrželo množství pozměňovacích návrhů. Většina jich byla zamítnuta, přesto se podařilo několika zákonodárcům přispět do pokladen svých regionů. Stalo se tak např. v oblasti zdravotnictví, kultury a školství. Neprošel naopak návrh na vytvoření nového úseku rozpočtu, který by se týkal bezúročných půjček mladým rodinám na bydlení.

Pro schválení návrhu hlasovali především poslanci ODS a ČSSD. Výměnou za loajalitu Klausovy strany musí Zemanova vláda učinit několik ústupků. Primárním požadavkem ODS je, aby vláda použila 20 miliard z výnosu privatizace na snížení státního dluhu.

Celková koncepce rozpočtu sklidila značnou kritiku ze strany čtyřkoalice, ostře proti ní vystoupil především předseda US Karel Kuhnl. Podle Vlastimila Tlustého z ODS je to však menší zlo, než zatěžovat zemi dalšími provizorními řešeními.

Český ministr zahraničí Jan Kavan v Mexiku a v Chile

Ve čtvrtek 30.listopadu odcestoval ministr zahraničí Jan Kavan na pětidenní návštěvu Mexika. Jedná se již o jeho druhou oficiální návštěvu této země během posledních dvou let. V pátek se zúčastnil slavnostní inaugurace nového mexického prezidenta, během níž předal Vicentemu Foxovi blahopřejný dopis od prezidenta Václava Havla.

Při této příležitosti se Kavan setkal se šéfkou americké diplomacie Madelaine Albrightovou. Jádrem jejich rozhovoru bylo prosazení českých letounů L-159 na americké a světové trhy, k čemuž se při vstupu do Aera Vodochody zavázala americká firma Boeing. Šéf české diplomacie dále dostal od Albrightové ujištění, že návrh, aby se summit NATO v roce 2002 konal v Praze, bude během prosincového zasedání Severoatlantické rady v Bruselu potvrzen. V sobotu ministr položil za účasti krajanů kytici u sochy prvního československého prezidenta T.G.Masaryka na náměstí mexické metropole.

V neděli odletěl do Guadalajary, kde jednal s obchodními špičkami o exportu českých aut a čističek odpadních vod. Především o prohloubení bilaterálních vztahů v politice, o posílení obchodních vazeb a o vzájemném přiblížení v oblasti kultury jednal Kavan s politiky, obchodníky a průmyslníky mexického státu Jalisco. Snažil se také předjednat některé záležitosti týkající se českého strojírenství, pivovarnictví a textilního průmyslu pro podnikatelskou misi v čele s premiérem Milošem Zemanem, ke které má dojít ve druhé polovině příštího roku.

V úterý 5.prosince zahájil Kavan jako vůbec první český ministr zahraničí (po vzniku České republiky) oficiální návštěvu Chile. Zde se setkal s krajany a zahájil týden České republiky v této zemi.

Ze Slovenska

Parlament schválil smlouvu s Vatikánem

Parlament v pondělí 4.prosince schválil základní smlouvu s Vatikánem. Ta podle ministra zahraničí Eduarda Kukana pozitivně ovlivní mezinárodní postavení Slovenska. Souhlas se smlouvou vyslovilo 100 ze 113 přítomných poslanců. Proti nebyl nikdo, ostatní se hlasování zdrželi.

Smlouva má rámcový charakter a budou na ni navazovat další legislativní změny. Poslanci přijali také usnesení, ve kterém žádají vládu, aby do 30.září 2001 předložila zákon o vztahu státu k církvím a náboženským spo-

lečnostem. Některým poslancům se totiž zdá, že smlouva zvýhodňuje katolickou církev na úkor dalších státem uznaných církví.

Ekonomika

Poškození klienti kampeliček se dočkají vrácení peněz

Fond pojištění vkladů kampeliček by měl od státu získat šest miliard korun na úhrady ztrát vkladatelům družstevních záložen. 30.listopadu totiž poslanci schválili vládní návrh zákona o vydání dluhopisů, jejichž prodejem přijdou do státní pokladny potřebné peníze pro fond. Tomuto kroku předcházela pětidenní protestní akce okradených klientů kampeliček před Úřadem vlády.

Peníze často mizely klasickým tunelováním, k němuž docházelo zejména kvůli děravému zákonu, který umožňoval i laikům nebo lidem s pochybnou minulostí působit v tomto resortu. Po nástupu do funkce provedl ministr financí Pavel Mertlík razantní personální změny, ty však už nestačily zabránit pádu záložen.

Předpokládá se, že členové kampeliček dostanou 80% svých vkladů, maximálně však do výše sto tisíc korun. Do tohoto limitu se vejde přibližně 70% klientů kampeliček. Proti zákonu byli především poslanci ODS, kteří chtěli, aby peníze poskytla Konsolidační banka.

Kurzovní lístek KB
7. 12. 2000

EUR, 1	34.820
Francie, 1	5.308
Itálie, 1000	17.983
Rakousko, 1	2.530
SRN, 1	17.803
Kanada, 1	25.533
Slovensko, 100	79.963
USA, 1	39.358

Kultura

Barokní sloup v Olomouci byl zařazen na seznam UNESCO

Sloup Nejsvětější Trojice, stojící na olomouckém Horním náměstí, byl zapsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO). Stalo se tak během plenárního zasedání UNESCO v australském Cairs 30.listopadu.

Tricet pět metrů vysoké sousoší vzniklo v letech 1716 - 1754 jako dílo olomouckých kameníků. Je jedním z posledních sloupů, které byly v Evropě budovány jako oslava křesťanské víry. Bohatou výzdobu sochami svatých doplňuje ještě kaple, která je uvnitř. Vysvěcení této památky se uskutečnilo za přítomnosti rakouské císařovny Marie Terezie.

Barokní dominanta Olomouce se mezi světové památky nedostávala snadno. Město původně zvažovalo žádost o zařazení celého historického jádra. Poté se objevil návrh na zapsání sloupu společně se šesti barokními kašnami, ale nakonec Olomouc kandidovala pouze se sloupem. Po šesti letech se dočkala a sousoší se stalo již desátou památkou ČR zapsanou na seznamu UNESCO. Tím se ČR dostala na sedmé místo ze 118 zemí v počtu zápisů. Olomoucký monument je navíc v seznamu jediným sloupem.

V současnosti je památka zahalena lešením, podrobuje se dvouleté restauraci. V souvislosti s ní byly ze sloupu poprvé od dob jeho vzniku sejmuty některé sochy. Všechny by se měly na své místo vrátit v září příštího roku.

Sport

Národ se poklonil památce Emila Zátopka

Stovky lidí se ve středu 6.prosince přišly naposledy rozloučit s atletem Emilem Zátopkem, který zemřel 21.listopadu ve věku 78 let. Smutečního ceremoniálu v historické budově Národního divadla se zúčastnila řada osobností ze světa politiky, sportu a kultury.

U rakve, zahalené do státní vlajky a obklopené věnci, se vystřídalo jedenáct čestných stráží složených z olympioniků včetně trojnásobného olympijského vítěze oštěpaře Jana Železného a světové rekordmanky v běhu na 800 metrů Jarmily Kratochvílové, herců Národního divadla, vojáků a přátel rodiny Zátopkových. Během bezmála hodinového obřadu z jeviště zazněly smuteční projevy představitelů olympijského hnutí a dalších osobností, prokládané moravskými písněmi v podání cimbálové kapely z Uherského Hradiště.

"Emil Zátopek byl legendou a legenda nikdy neumírá," prohlásil na adresu jedné z největších postav světové atletiky předseda MOV Juan Antonio Samaranch, jenž mu posmrtně udělil Medaili Pierra de Coubertina za jeho přínos pro fair-play. S projevem vystoupil i předseda Mezinárodní atletické federace Lamine Diack a poctil zesnulého běžce Zlatým řádem za zásluhy o atletiku.

V hledišti zasedly přibližně dvě stovky sportovců všech generací. Mezi nimi nechyběl Zátopkův velký soupeř, věčně druhý Alain Mimoun, nástupce Emila Zátopka finský vytrvalec Lasse Viren, sedminásobná olympijská vítězka Věra Čáslavská a další.

Obřadu se rovněž zúčastnila politická reprezentace v čele s premiérem Milošem Zemanen a předsedou Poslanecké sněmovny Václavem Klausem, členové vlády a manželka prezidenta Dagmar Havlová. Václav Havel se ze zdravotních důvodů zúčastnit nemohl.

Fenomenální běžec se zapsal do povědomí všech příznivců atletiky především svým neopakovatelným úspěchem na OH v Helsinkách v roce 1952, kde triumfoval v závodech na 5 a 10 km a v maratonu. Pevnou vůlí v tréninku a nenapodobitelným stylem běhu se stal vzorem pro budoucí generace sportovců. Vytrvalecké kvality však Zátopek prokázal již na předchozích hrách v Londýně v roce 1948, kde vybojoval svoji první zlatou medaili na 10 km a přidal stříbro na 5 km. Krátce poté se oženil s oštěpařkou Danou Ingrovou, pozdější vítězkou z Helsinek, s níž předloni oslavil zlatou svatbu. Během závodnické kariéry dokázal několikrát prolomit dlouholeté rekordy. Jako první atlet dokázal zaběhnout 10 km trať pod 29 min. Další hranice padla v hodinovce, když překonal magických 20 km.

Ostatky Emila Zátopka budou po zpopelnění uloženy na hřbitově ve skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm vedle olympijského vítěze v hodu diskem Ludvíka Daňka.

Prvenství našich biatlonistů ve Světovém poháru

Na Světovém poháru v biatlonu ve finské Anterselve získal zlatou medaili Zdeněk Vítek a po něm ještě štafeta mužů ve složení P. Garabík, I. Masařík, T. Holubec a Z. Vítek. Ta byla nejrychlejší v běhu a druhá nejlepší ve střelbě.

Do nového tisíciletí s Hlasy národa

Pokračování ze str.3

Na závěr ještě několik slov k jakémusi „novinovému schismatu", které by mohlo vzniknout. Dosud vycházel Hlas národa, který vydávalo Česko-americké kulturní středisko Velehrad. Poslední rok tyto noviny z velké části redakčně zpracovával a celé sázel a graficky upravoval nový český misionář Fr.Dušan Hladík. S přípravou do tisku a expedicí pomáhalo několik dobrovolníků. Fr. Hladík opakovaně poukazoval ještě za přítomnosti Fr.Vojtěcha Víta, bývalého misionáře a šéfredaktora, na špatnou kvalitu tisku a rostoucí problémy s tiskárnou, na velký náklad novin a malý počet předplatitelů a neúnosnost dál pokračovat s vydáváním novin tímto způsobem. Navrhl řešení: změnit formát novin, tisknout je doma přes počítač na vlastní tiskárně ve vysoké kvalitě a v takovém počtu výtisků, kolik je skutečně třeba. Všechny návrhy zůstaly bez odezvy. Po odchodu Fr.Víta z Chicaga koncem června t.r. chtělo ředitelstvo Velehradu (z nepochopitelného trucu) Hlas národa okamžitě zastavit. Fr. Hladík však na vlastní pěst ve vydávání novin pokračoval, jak to slíbil Fr.Vítovi, aby dokončil stávající 25.ročník novin v původní podobě. Když ředitelstvo Velehradu opětovně odmítlo plánované změny od nového roku a Velehrad se veřejně distancoval od našich věřících a České katolické Misie v Chicagu, rozhodla se rada naší Misie vzít věc do svých rukou a ve vydávání českých katolických novin v Americe pokračovat. Když Misie od ředitelstva Velehradu nedostala souhlas užívat starého názvu novin a adres odběratelů, vymysleli jsme název nový „Hlasy národa" a udělali rozsáhlou reklamní kampaň pro získání odběratelů nových. Na tomto místě srdečně děkuji těm několika stům čtenářů, kteří se k odběru nových novin již přihlásili. Na své poslední schůzi 18.listopadu ředitelstvo Velehradu nečekaně rozhodlo o tom pokračovat ve vydávání Hlasu národa i po Novém roce až do valné hromady Velehradu, která má být v sobotu 27.ledna 2001 v 9.hodin dopoledne, a následně rozeslalo odběratelům novin a některým církevním hodnostářům anonymní dopis, obecně podepsaný „Redakce Hlasu národa". Tento dopis Fr.Hladík nepsal a jako současný redaktor Hlasu národa se od něj distancuje. Sám pak jubilejním číslem 25.ročníku Hlasu národa v těchto novinách jako redaktor končí, aby se s plným nasazením mohl věnovat novým Hlasům národa. Je absurdní se domnívat, že budou vycházet noviny dvoje. Kdo by tu práci dělal a kde by se na to braly peníze a kdo by také kupoval dvoje noviny? Doufám, že fantastové z ředitelstva Velehradu přijdou k rozumu a nebudou vytvářet „novinové schisma" (rozdvojení) a čtenáři nebudou zatěžováni našimi vnitřními problémy, ale budou pravidelně dostávat a v klidu číst oblíbené noviny v nové grafické úpravě. Nicméně však musím podotknout, že kdo si Hlasy národa řádně neobjedná a nepředplatí, zadarmo je dostávat nebude.

Vážení čtenáři, doufám, že toto smutné intermezzo Vás neodradilo od radostného pohledu do budoucnosti. Těším se, že Vám budeme s členy nové redakční rady připravovat pěkné noviny, které budete rádi číst, a že se nám společně podaří udržet v Americe náš křesťanský tisk.

Do nového roku a současně do nového tisíciletí Vám přeji a v modlitbě vyprošuji hojnost Boží milosti, pevné zdraví, dobrou rodinnou pohodu a mnoho pracovních úspěchů. Vám a všem Vašim blízkým ze srdce žehnám

Fr.Dušan Hladík

Hlas národa po léta nese v podtitulu slova kardinála Berana:

„Vy reprezentujete ve svobodném světě vlast. Vlast potřebuje lásku a pomoc. Buďte svorní! Jen svorným Bůh požehnává."

Udržení českého vědomí, řeči a novin v Americe žádá osobní oběti a nadšené spolupráce každého z nás.

UPŘÍMNÉ PODĚKOVÁNÍ NAŠIM DOBRODINCŮM:

Na novou tiskařskou techniku pro Hlasy národa a na podporu České katolické misie v Chicagu přispěli:

C. a B.Příkazský 250$, A.Kipikasová 100$, S.Borýsek 100$, P. a E.Folke 100$, B.Kejla 50$, V.J.Solfronk 100$, J.Kulhánek 225$, J.Smažil 100$, F.J. Schultz 300$, T.O.Dálava 100$, R. Boleslav 550$, Nejmenovaný dárce 200$, American Council of Czechoslovak Women in Exile 400$, Nejmenovaný dárce 1000$, A. a L.Vyskočilovi 300$, Ch.Halaška 75$, Nejmenovaný dárce 250$, A. Švehla 200$, J.P.Zacharda 300$, V. a R. Slívovi 100$, Fr.D.Hladík 1000$, M. Mankoš 250$.

Dále na rozvoj tisku přispěli:

65 $: F. a P. Vaculovič, M.Minaříková, L.Ježek, J.Hubáček, J.Příkazský, K.Kříž, M.Kohoutek, Mons.D.Kučera OSB;

50 $: J.Pavelčík, B.Hladík;

35 $: C.Příkazský, B.Kejla;

30 $: K,Hula;

25 $: Ch.Tomeček, A.Rasocha, Rev.M. Suess, J.a V.Martinu, D.Skocovsky;

20 $: M.Kučera;

15 $: R.Boleslav, Ch.Klíma, J.Borýsek, J.Stojaspal, J.Kolář, M.Belej, J.Altman, L.Barnet, J.Tschernay, B.Kučerová, J.Přitasil, L.Pospíchal, L.Rafaj, P.a H. Lampa, J.Janout, R.Solfronk, J.Fast, M.Borýsková, J.Lepka, M.Hanáček, M.Chybík, F.Fiala, B.Veis, J.Hasil, K. Trlica, G.Stejskal, M.Vítek, J.Herman, L.Chorvat;

10 $: R.Hajný, M.Umlauf, V.Roknič, M.Berman, E.Sova;

5 $: O.Kapes, J.Kadlček, J.Anderle, F. Schultz, C.Příkazský, W.Příkazský, M. Spurný, J.Smažil, O.Heidenreich, E. Kent, J.Hostalek, Rev.A.Kocúrek, J.Fajkus, E.Novak, F.Belka, F.Halcisak, M. Cimbura, L.Trojan, D.Harna, A.Bulir, F.Cevelicek, J.Man.

Všem dárcům i těm kteří pomáhají jakýmkoli jiným způsobem na přípravě, tisku a distribuci Hlasů národa upřímně z celého srdce děkujeme a vzdáváme jim křesťanské Pán Bůh zaplať. Na dobrodince pravidelně pamatujeme v našich modlitbách a obětujeme za ně mše svaté.

Dopis Ježíškovi

František Nepil

Milý Ježíšku, nehněvej se, jestli Tě budím, já jsem se totiž nikde nedočetl, do kolika spíš. Ale hlavně si nemysli, že si na Tebe vzpomenu, jenom když se blíží vánoce, a když je v dohledu Tvoje nadílka. To je náhodou jenom náhoda. Já naopak na Tebe občas vzpomínám každou chvíli pořád a dobře vím, že přinést něco pod stromeček není Tvou povinností, že tak odměňuješ jen ty, kteří si to opravdu zaslouží. A to já třeba ani nejsem. Ale pro případ, že bych to přece jen byl, ti píšu co bych rád. Mně totiž nemusíš nic povídat, já vím moc dobře co to je vymýšlet pro někoho dárek, když člověk neví co dřív, a když musí dělat spoustu jiných věcí. A kromě toho Tě asi příjemně překvapím, protože ta přání mám jenom tři.

Především bych si přál, aby tady u nás bylo hezky, i když nám nejde o hlavu, aby náš národ nebyl nejskvělejší, jen když je s ním zle. Vzpomeň si, milý Ježíšku, jak naši lidi stáli při sobě, když Ti bylo teprve 1938 let, 1939 a dál, i když Ti bylo ještě 1944 let. V krámech byl samý umělý med, ponožky na body, vajíčka na lístky, zákaz tancování, zavřené školy a ještě mnohem horší věci, ale lidé se rádi viděli a věděli, že patří k sobě, i když mezi nimi byly také černé ovce. Pár let na to dopustil ovšem Tvůj tatínek to podivné lidí pomatení, kdo jako smí všechno, kdo jen něco a kdo nic. Nu a jakmile jsou naši lidé z něčeho takového venku, začnou se na sebe utrhovat, osočovat, začnou se tahat o každou kost a už není tak dobře, jako když bylo zle. Proto mám tohle první přání.

Za druhé bych si přál pod stromeček, milý Ježíšku, abych nemusel věčně poslouchat, že za to staré a špatné neseme odpovědnost my všichni. Já vím, že jsem si už na to měl zvyknout, neboť slyším, div ne celý život, jak všichni můžeme za to či ono. Čtyřicet let jsem byl například odpovědný za světový mír, jak nám říkali. Já byl odpovědný za mír, pan Pelc taky, Vašek Větvička, teta Mařka, Vojtíšek z Libin, co jedl psy, Karel Höger, všichni jsme prý nesli odpovědnost, jestli někam začnou lítat rakety a jestli někam vtrhnou tanky. Na u teď kde komu čte kde kdo levity, jak jsou všichni spolu zodpovědní za to, co tu bylo, a že všichni byli tak trošku kolaboranti. Ale oni nebyli. To každý dobře věděl, kdo kolaborantem je a kdo jím není. Dobře jsme věděli, kdo nás drží nad vodou a kdo je náš. Dokonce jsme to věděli o hodně líp, než teď vědí ti nejlepší nekolaboranti, kdo je jejich dneska a kdo jejich byl i dřív. Proto Tě prosím, milý Ježíšku, ať už nemusím poslouchat ty najivnosti, co jsme měli a neměli dělat, například o volbách, najivnosti o tom, jak přelstít náhodnou sešlost hospodských hejhulů a nikoli dokonale organizovanou, mezinárodně propojenou mocnou a celistvou sílu. Nechci to poslouchat i proto, že jsme viděli statečnější národy, než jsme byli my, viděli jsme například Kurdy. Ti opravdu nekolaborovali, viď že ne, ale my jsme s údivem zírali, jak i je nechali na holičkách, tak jako vždycky nás, jak je vítězové z Perského zálivu nechali svými poraženými nepřáteli střílet, vyhnat do hor a umírat hladem a zimou. Ale moc bych za to nedal, že to Kurdům stejně nepomůže, že ani to je po čase neuchrání úvah, jak jsou všichni spolu odpovědni, že byli všichni trošičku kolaboranti.

Třetí přání mám, milý Ježíšku, spíš asi na tvého tatínka, protože on dovede i vnukat. Ale řeknu ho Tobě, protože Ty mu ho můžeš tak jako naznačit, tak jako nasadit do hlavy. On na tebe dá, vždyť jsi jeho jediný synáček a jedináčkům splní tatínkové všechno dřív, než si o to řeknou. Naznač tedy, milý Ježíšku, tatínkovi, co má vnuknout členům našich zákonodárných sborů, těm co je tak honíme, co na nich chceme, aby bez zamyšlení, bez rozvažování, ještě ten samý den, vymysleli a uzákonili něco moudrého a ze všech stran pečlivě zváženého. Naznač tedy, milý Ježíšku, tatínkovi, ať jim vnukne tohle: Aby úplně každý zákon a každé usnesení sloužily především a hlavně těm lidem, kterým bys Ty, Ježíšku, nadělil něco pod stromeček. Aby tedy nechránily zloděje před okradeným, násilníka před přepadeným, povaleče před člověkem, který poctivě pracuje, výtržníka před napadeným a podvodníka před podvedeným. Demokracie to je přece soustava dobrých a spravedlivých zákonů a mně jde o to, aby poctiví lidé necivěli jako prostomyslní a podvedení truhlíci na demokracii, kterou si vymodlili, ale nad kterou si mnou ruce vykukové a rošťáčkové, co by se měli bát chodit po ulici.

Milý Ježíšku, mám chuť ještě nejméně na další tři přání, ale obávám se, že by sis pomyslel: Podej čertu prst a chce hned celou ruku. Tak raději už mlčím...

Betlémská noc

Jan Král

Posvátná tichá noc

Ovce se tisknou
k sobě tělem
na chladných pláních
za Betlémem
a ohně mírní chlad

Půlnoční světlo
s echem zpěvu
budí a točí
oči k chlévu

Pastýři vešli
vidí Mámu
Chlapečka v jeslích
seno slámu
chladem se v bídě chvěl

Podnes je přesně dochované
výroční datum
Léta Páně

Z půnoci povstal den

ČESKÁ KATOLICKÁ MISIE V CHICAGU

při farnosti Panny Marie Svatohorské

Vás srdečně zve do společenství věřících

České bohoslužby

v sobotu v 6.15 večer mše svatá s nedělní platností
v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804
v neděli v 10.00 dopoledne mše svatá
v kapli českého Velehradu
2340.S 61st Ave., Cicero, IL 60804

Česká škola pro děti

každou sobotu ve 3.00 odpoledne
na Velehradě 2340 S. 61st. Ave., Cicero, IL 60804
vyučujeme náboženství a český jazyk
Dále míváme společná setkání, besedy, modlitby, zpěv a jiné kulturní akce.
Konáme přípravy na svatby a křty.

Srdečně jsou vítáni všichni Češi a Slováci.

Bližší informace podá český misionář
Fr. Dušan Hladík
Tel. (708) 533-1050 Fax (708) 656-1090)

Vroucí vzpomínka

Před pěti lety o slavnosti Zjevení Páně 6.ledna 1996 byl svým nebeským Mistrem povolán na věčnost náš milovaný bratr, strýc a duchovní otec

Fr. Ludvík F. Světinský

Byl rodák z Dolního Němčí na Moravském Slovácku a byl původně knězem litoměřické diecéze. Dlouhá léta však strávil v exilu, kde působil jako farář v krajanských osadách v diecézi Fargo v Severní Dakotě v USA. Je pochován v rodné obci v Dolním Němčí v hrobě svých rodičů.

Mše svatá za něho bude obětována v sobotu 6.ledna 2001 v 6.15 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Za tichou vzpomínku v modlitbě děkují

rodiny
Minaříkova a Světinských

Objednávám závazně HLASY NÁRODA na rok 2001
(Pište čitelně hůlkovým písmem!)

Titul: _____ Jméno: _____

Příjmení: _____

Firma: _____

Adresa: _____

Město: _____

Stát: _____ Zip Code: _____

Země (cizina): _____

Obyčejně: _____ Letecky: _____

Telefon: _____

Poukazuji částku: ___ $ *(Šeky na: Czech Mission, Cicero,IL)*

Datum: _____ Podpis: _____

Cena: *USA 35.00$, Canada 38.00$, Ostatní cizina 40.00$, příplatek za dodání leteckou poštou 30.00 $.*
Zašlete na adresu: ***Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, Illinois, 60804 U.S.A.***
Informace: *Telefon (708) 533 1050, Fax (708) 656 1090*
Doporučte Hlasy národa svým přátelům a známým

Objednávám závazně HLASY NÁRODA na rok 2001
(Pište čitelně hůlkovým písmem!)

Titul: _____ Jméno: _____

Příjmení: _____

Firma: _____

Adresa: _____

Město: _____

Stát: _____ Zip Code: _____

Země (cizina): _____

Obyčejně: _____ Letecky: _____

Telefon: _____

Poukazuji částku: ___ $ *(Šeky na: Czech Mission, Cicero,IL)*

Datum: _____ Podpis: _____

Cena: *USA 35.00$, Canada 38.00$, Ostatní cizina 40.00$, příplatek za dodání leteckou poštou 30.00 $.*
Zašlete na adresu: ***Hlasy národa, P.O. Box 508 576, Cicero, Illinois, 60804 U.S.A.***
Informace: *Telefon (708) 533 1050, Fax (708) 656 1090*
Doporučte Hlasy národa svým přátelům a známým

Ježíšku náš drahý
nezapomeň,
že jsi Jezulátko z Prahy
nezapomeň,
že jsme dítky Tvojí Matky
nechť nás rozehřeje
úsměv její sladký!

U jesliček vše nejlepší
všem lidem dobré vůle

vyprošují

Chrobákovi

Požehnané svátky vánoční,
hodně zdraví v příštím novém roce

všem přátelům a známým
přejí

Tomečkovi
Rasochovi
a Milka Sovová

January 5 and 6, 2001 at 8.00 PM
Drake Theatre, Barat College
700 E. Westleigh, Lake Forest

Radoslav Kvapil, Piano

and

Lake Forest Symphony Orchestra

Antonín Dvořák:
Husitská, Op. 67
Piano Concerto in G minor, Op. 33
Symphony No.9 in E minor, Op. 95
(from the „New World")

„...acclaimed by international critics as the foremost Czech pianist and the leading representative of Czech piano music." *(Supraphon)*

More information you can find on page 14

Veselé vánoce a šťastný nový rok 2001

přeje všem přátelům

SPARTA CHICAGO · USA

SPARTA A. B. A.

Využijte možnosti inzerce v tomto novém čtrnáctideníku **Hlasy národa.**

Cena $ 3.00 za tuto plochu

při opakované inzerci sleva 50%

Lake Forest Symphony Orchestra

Maestro ***Alan Heatherington***, dosavadní umělecký ředitel a dirigent orchestru ***Ars Viva*** ve Skokie, IL, se ujímá navíc také funkce dirigenta známého ***Lake Forest Symphony Orchestra.*** Orchestr má sídlo na severu Chicaga, ve městě Lake Forest a pořádá v sezóně 2000 – 2001 pět koncertů klasické hudby, z nichž tři se budou konat v ***Drake Theatre, Barat College,*** 700 E. Westleigh, v Lake Forest.

Pro příznivce české hudby je nejvíce zajímavý koncert, který se koná v 8:00 PM v pátek 5.ledna a v sobotu 6.ledna 2001, na shora uvedené adrese Barat College. Na pořadu obou večerů je česká hudba Antonína Dvořáka, včetně provedení Dvořákova Koncertu pro klavír a orchestr g-moll, op.33. Toto Dvořákovo dílo se v USA nehraje příliš často a Klavírní kocert g-moll se dočkal v New Yorku premiéry až ve čtyřicátých letech zásluhou Rudolfa Firkušného, který byl klavírním sólistou prvního amerického provedení.

Hostem v Lake Forest Symphony a sólistou Dvořákova Koncertu pro klavír a orchestr g-moll v obou večerech 5. a 6.ledna 2001 bude ***Radoslav Kvapil*** z Prahy, umělec nad jiné povolaný k interpretaci klavírního partu Dvořákova díla. Ve svých muzikologických studiích R. Kvapil porovnal Dvořákovu původní verzi sólového partu s tak zvaně opravenou verzí profesora Kurze, které se po mnoho let dávala v Československu při koncertním provedení přednost. R. Kvapil vyzdvihl krásu Dvořákova původního klavírního partu a zásadně hraje Dvořákovu verzi. Tak tomu bude i při provedení Dvořákova díla na koncertech v Lake Forest. Oba koncertní večery budou uzavřeny provedením Dvořákovy poslední Symfonie č.IX, „Z nového světa".

Radoslav Kvapil přijíždí znovu do Chicaga jako umělec, který zde v minulých letech přednesl řadu vynikajících klavírních recitálů z české i světové tvorby. Jeho stálí posluchači mají tentokrát mimořádnou příležitost slyšet svého oblíbeného umělce v provedení Dvořákova Koncertu pro klavír a orchestr g-moll, op.33.

Chicago Sister Cities, Prague Committee, a Československá společnost pro vědy a umění – SVU – jako organizace, které pořádaly a sponzorovaly některé z předchozích recitálů, zvou srdečně všechny milovníky české hudby k účasti na dvou zcela mimořádných koncertech hudby Antonína Dvořáka.

Chicago Sister Cities, Prague Committee, vyjednala s administrací „The Lake Forest Symphony Association" možnost zakoupení zlevněných vstupenek na oba večery za cenu $ 15.00 za lístek na každý koncert.

Při objednávání vstupenek volejte ***tel. číslo 847-295-2135*** a sdělte ihned operátorovi, že žádáte slevu na základě dohody s Chicago Sister Cities, Prague Committee, který koncerty propaguje.

Těšíme se na Vaši účast!

Eva Folke

Vánoční nadílka Dominikánským Sestrám při výročí 100 let oslav jejich řádu Hawthorne Congregace St. Rose of Lima

Pondělí 6.listopadu 2000 byl slavnostní den pro Sestřičky Dominikánky, které spravují a starají se o postižené rakovinou v Domově sv.Rodiny v Parma, Ohio. Je to jedinečný „Dům", „poslední zastávka do nebe," kde pacienti ani jejich rodiny neplatí za pobyt pacienta. Všechno je úplně zdarma.

Humanitní a obětavou práci Dominikánských Sestřiček ocenil U.S. senátor George V. Voinovich, Treasurer státu Ohio Joseph T. Deters a starosta města Independence, Ohio, kteří poslali „Diplomy uznání", které jim předal President Českého Guildu, Lubomír „Lu" Hromádka. Lubomír Hromádka předal také jménem Českého Guildu Sestře M. Christopher,O.P., představené Domova sv.Rodiny dar, „Gift of Love", šek na $ 23,000.00. Oslavy se konaly v kostele sv.Antonína, který je naproti Domovu sv.Rodiny na State Rd. v Parma Ohio. Hlavním celebrantem při mši svaté byl Clevelandský biskup Anthony M. Pilla. Množství obdivovatelů Sester Dominikánek a lidí s dobrým srdcem, kteří podporují snahu sestřiček pomoci těm méně šťastným než jsme my, zaplnili kostel sv.Antonína do posledního místečka.

Naši Clevelandští krajané přejí Sestrám Dominikánkám vše nejlepší, hlavně hodně zdraví a zdaru do jejich humanitní a obětavé práce.

Lubomír „Lu" Hromádka

Ta větší vlevo je Mother General z New Yorku, Marie Edward, O.P., ta menší vpravo je Mother Assistant M. Christopher, O.P., Superior Holy Family Cancer Home, uprostřed je Lubomír Hromádka president Českého Guildu

Good King Wenceslaus

Good King Wenceslaus looked out on the feast of Stephen.
When the snow lay round about, deep and crisp and even.
Brightly shone the moon that night, though the frost was cruel,
When a poor man came in sight, gathering winter fuel.

Hither page and stand by me if thou knowst it telling
Yonder peasant, who is he, where and what his dwelling?
Sire, he lives a good league hence, underneath the mountain,
Right against the forest fence, by Saint Agnes' fountain.

Bring me flesh and bring me wine, bring me pinelogs hither
Thou and I will see him dine when we bear them thither
Page and monarch forth they went, forth they went together
Through the rude winds wild lament, and the bitter weather.

Sire the night is darker now, and the wind blows stronger
Fails my heart I know not how, I can go no longer.
Mark my footsteps my good page, tread thou in them boldly
Thou shalt find the winter's rage freeze thy blood less coldly.

In his master's steps he trod where the snow lay dinted
Heat was in the very sod which the saint had printed
Therefore Christian men be sure, wealth or rank possessing,
Ye who now will bless the poor, shall yourselves find blessing.

Kterak svatý Václav do koledy přišel

Je-li u nás nejznámější vánoční písní Narodil se Kristus Pán či v německy mluvících zemích Tichá noc, v Anglii (a také v Americe) je oblíbena koleda, v níž se zpívá o dobrém králi Wenceslaovi, tedy Václavovi. Po celý prosinec ji v ulicích britských měst slyšíte téměř na každém rohu, v music-shopech se rok co rok objevuje v nových nahrávkách. Už dávno se stala symbolem vánoční pohody u rodinného krbu. Čtenáři Kiplingovy povídky Vilém Dobyvatel si jistě vybaví okamžik, kdy ji dojatě zpívají Angličané kdesi v Indii, když o vánocích vzpomínají na svou vzdálenou vlast. A s obdobnou situací se setkáváme i ve vojenských memoárech anglických účastníků obou světových válek.

Kdybychom se však zeptali běžného Angličana, kdo vlastně je onen "Good King Wenceslas", věděl by to jen stěží. A zřejmě by se nemálo podivil, prozradili-li bychom mu, že jde o světce, který ve skutečnosti nebyl král, nýbrž "pouhý" kníže, a před víc než tisíci lety panoval v nevelké zemi uprostřed Evropy. Ano, dobrým králem Václavem míní anglická koleda českého patrona, svatého Václava. Kdy a jak se ale pověst o něm do Británie dostala?

Poměrně dlouho panovalo jednoduché vysvětlení: Mělo se za to, že původ koledy je středověký. Vždyť už nejstarší legendy vyprávějí, jak svatý kníže vynikal ctnostmi křesťanského milosrdenství - "sirotků, vdov, chudých, lkajících a raněných neúnavným byl těšitelem, hladové nasycoval, žíznivé občerstvoval, nahé odíval, nemocné navštěvoval," píše Kristián. Jeden z legendárních Václavových dobrých skutků barvitě líčí právě zmiňovaná koleda. Na svátek sv. Štěpána tu vladař pomůže zimou strádajícímu chudákovi od studánky sv. Anežky. Děj i duch této prosté epizody v mnohém připomene latinsky psanou legendu o sv. Václavovi, považovanou za vlastní dílo císaře a krále Karla IV. a právě Karlova dcera z posledního manželství se provdala do Anglie, stala se první ženou krále Richarda II. a kroniky o ní hovoří jako o "dobré královně Anně". Od Wicliffa je doloženo, že do nové vlasti s sebou přivezla také několik českých knih (mj. česko-německo-latinský evangeliář). Dalo se předpokládat, že svatováclavská legenda napsaná Anniným vznešeným otcem rovněž byla mezi těmito rukopisy a mohla už někdy na konci 14. století inspirovat vznik lidové vánoční koledy. Domněnku o údajném stáří písně podpořila i skutečnost, že v pozdějších staletích, v době přísného anglického protestantismu, nepřichází námět o cizím katolickém světci v úvahu.

Ve skutečnosti se ovšem Good King Wenceslas ve starším anglickém písemnictví v žádné formě nenachází a koledu složil až v polovině minulého století reverend John Mason Neale, správce Sackvillské koleje v Sussexu. Měl také až do své smrti v roce 1866 výhradní právo na její vydávání. A zřejmě se činil, protože růst popularity této písně předčil všechna očekávání. Kde však reverend Neale čerpal námět, není dodnes bezpečně objasněno. Faktem zůstává, že dějově se Nealova koleda kryje s obsahem básně, kterou roku 1847 uveřejnil profesor pražského malostranského gymnázia Václav Alois Svoboda Navarovský. Na to upozornil už na začátku našeho století český historik Josef Kalousek.

Svoboda byl horlivý vlastenec a slovanofil. V mládí patřil do literárního okruhu Václava Hanky, podílel se dokonce na šíření Rukopisů, byl jejich vydavatelem a přebásnil je do němčiny. Naopak do češtiny překládal díla německých klasiků, zejména Friedricha Schillera. Ve své vlastní literární tvorbě se postupem let stále častěji obracel k náboženské tematice, veršem velebil Boha a opěvoval životy světců. Tak došlo i na Svobodova patrona, svatého Václava a na legendární příběh o jeho milosrdenství. Původní báseň je psána v duchu naivního dobového romantismu a zdá se, že ji sám Svoboda přeložil také do latiny a němčiny. Některá z těchto verzí pravděpodobně doputovala podivuhodným způsobem "za desatero hor a řek" až do Sussexu a dostala se do rukou reverendu Nealovi. V jeho podání se sice z knížete Václava stal král, věrný sluha Podiven se změnil v páže. Důležité však je, že tón upřímné, až lidově prosté zbožnosti, kterou je příběh nesen, zůstal zachován. Ani zhudebnění na něm nic neubralo. Naopak, jednoduchá melodie dodala veršům půvab skutečné koledy, která nyní patří k představě anglických Vánoc stejně neodmyslitelně jako nadílka u krbu, pudink anebo větvička cesmíny.

JAROSLAV SOMEŠ KT 51/99

Poštovní známka vydaná v Anglii k vánocům 1982 s námětem koledy o dobrém králi Václavovi

Vánoční zamyšlení

Mons. Petra Esterky,
biskupa pro české krajany v zahraničí

Říká se, že vánoce jsou nejkrásnějším svátkem roku. Pro většinu z nás je to asi pravda, i když je slavíme každý trochu jinak. Je to tím, že základní myšlenka vánoc zůstává stejná, ale mění se okolnosti slavnosti Kristova narození - s přibývajícím věkem, rodinou či místem na světě, kde právě žijeme...

Vzpomínky na vánoce mého dětství se mnou putují po celém světě a ať jsem kdekoliv, vždy se kolem vánoc do šťastných chvil svého mládí v duchu vracím.

Vánoce mého dětství a mládí se vyznačovaly tím, že jsme je slavili v rodinném kruhu. To znamenalo atmosféru jistoty, pocit, že patřím do rodiny, o kterou se můžu opřít. Znamenalo to také jistotu, že jsem milován. Moje první vzpomínky na vánoce (anebo je to jen rekonstrukce toho, o čem rodiče obyčejně o vánocích vyprávěli v rodinném kruhu?) jsou ještě předválečné: oslněn krásou vánočního stromku jsem (prý) padl na kolena, a nadšeně volal: "Ježíšku, maličký, mám tě moc rád!"

Snad největší rozdíl mezi vánocemi mého mládí a vánocemi prožívanými zde v Americe, kde působím, je v přípravě na vánoce. U nás doma se kladl velký důraz na dobu adventní, tedy na přípravu na příchod Vykupitele. Každé ráno jsme například chodili na roráty.

Advent byl dobou odříkání a pokání, ale také dobou velkého očekávání a naděje. I zde v Americe se v kostelích zdůrazňuje nutnost přípravy na příchod Vykupitele, ale mimo kostel jakoby vánoce probíhaly už od konce listopadu. V obchodech je spousta ozdobených vánočních stromků, jsou slyšet koledy, všichni nakupují dárky a z celého dění jsou cítit vánoce. Jenže hned druhý den po vánocích na mě přichází jakési zklamání, když vidím, že mnoho lidí vyhodí už odstrojený vánoční stromek k popelnici, jakoby tím říkali, že vánoce skončily. A já bych si v tu chvíli přál, aby ty opravdové vánoce byly teprve na začátku, jak jsem na to byl zvyklý z mládí.

Přes všechny rozdíly ve způsobech slavení vánoc však zůstává jejich hlavní význam nezměněn. O vánocích totiž slavíme onu úžasnou událost v dějinách lidstva: příchod Vykupitele na svět v osobě Ježíše Krista. Ježíš je nám dán jako dar našeho nebeského Otce. "Bůh nás tak miloval, že nám poslal svého jednorozeného Syna, aby nás vykoupil od hříchu a smrti..." Člověk není schopen se sám o sobě osvobodit od hříchu a jeho následků. Proto Bůh posílá svého Syna, aby nás vykoupil a ukázal nám cestu zpět ke svému Otci.

Židé, Bohem vyvolený národ, očekávali v době příchodu Mesiáše osvoboditele politického, protože v té době byli pod nadvládou Říma. Bohem slíbený Vykupitel však přichází ne jako politický spasitel, ale jako vykupitel od hříchu. Nepřichází jako syn nějakého mocného vladaře, ale jako syn prostých rodičů. Nepřichází, aby si podmanil národy vojenskou nebo politickou mocí, ale přichází, aby ukázal celému světu cestu k Bohu.

Ježíš přichází, aby nám ukázal, že cesta k Bohu je cesta oběti a sebeodříkání, ale zároveň cesta lásky a pokoje.

Přeji Vám všem, abyste právě takové - láskyplné a pokojné - svátky letos prožili.

+ Petr Esterka

OPALOVAT DUŠI

Žil jeden misionář v papuánské Nové Guineji. Dařilo se mu získávat domorodce pro víru v Boha, a tak už byl obklopen „svými novými křesťany". Několikrát si všiml, že hrdý náčelník kmene Kanak přišel vždycky po mši svaté před svatostánek, stoupl si před něj zpříma jako palma, s vypjatou hrudí a s nahým trupem. Byl to muž velmi jednoduchý, který neuměl ani číst. Misionář jednoho dne podlehl své zvědavosti a zeptal se ho, co to dělá, když stojí před svatostánkem tak strnule a tiše.

Náčelník Kanaků se usmál a odpověděl: „Pouštím na svou duši slunce."

ÚTĚCHA

Holčička se vrátila od sousedky, které právě tragicky zemřela osmiletá dceruška.

„Proč jsi tam chodila?" ptal se jí tatínek.

„Abych potěšila její maminku."

„A jak jsi ji těšila, ty, taková malá?"

„Sedla jsem si jí na klín a plakala jsem s ní."

O ŽIVÉ VODĚ

Byl jednou jeden král v jedné dalé zemi. Přišel k němu posel bohů a zvěstoval mu, že jeho smrt už stojí přede dveřmi. Podal mu číši s živou vodou a odhalil mu, že jestliže tuto číši vyprázdní, že bude žít dál až do dne vzkříšení. „Ale máš svobodu vypít, nebo nevypít!" Tu pravil král: „To je věc, o níž se musím poradit s mudrci své země."

Svolal všechny mudrce a všichni ho vybízeli, ať číši vyprázdní, ať si zvolí život.

Král se otázal: „Nechybí v této radě někdo z mudrců naší země?" A bylo mu řečeno, že jeden, který žije kdesi v odlehlém koutě, se nedostavil. Král pro něho poslal posla, aby pozval i tohoto mudrce k jeho dvoru. Když tento poslední mudrc přišel, zeptal se krále, má-li vypít živou vodu sám, nebo se svými přáteli. – „Sám," odpověděl král. „Pak nepij," pravil mudrc, „protože bez přátel nemá člověk žádnou budoucnost, bez lásky je člověk mrtev."

Tradiční rodinné obyčeje na Slovácku

Rodinné obyčeje spojené především s narozením, svatbou a smrtí člověka, se netýkaly jen úzkého kruhu rodiny, ale byly spoluprožívány celou obcí. Nejintimněji prožívala rodina narození nového člena. Po celé šestinedělí byla matka uzavřena s dítětem „v kútě", tj. za závěsem na posteli. Věřilo se, že kdyby v této době matka lože opustila, mohli by jí démoni zaměnit dítě nebo by mohla dokonce přijít i o život nebo by démoni mohli způsobit škodu v domě či na poli. O ženách, které předčasně opustily „kút" se vypráví řada příběhů. Ženy z nejbližšího příbuzenstva nosily šestinedělce do „kúta" různé pokrmy, křestní kmotra vždy slepici s polévkou a nudlemi ve zdobeném keramickém hrnci tzv. „kútňáku". Tento obyčej obdarování přetrvává i dnes v návštěvách žen z příbuzenstva nebo přítelkyň, které však dnes přinášejí věcné dary pro dítě.

Po křtu, který býval co nejdříve po narození dítěte jen za účasti kmotrů a šestinedělí mohla matka poprvé vyjít s dítětem zahaleným „úvodní" plachtou na úvod, což byl obřad v kostele, kam byla matka s dítětem slavnostně uvedena, aby za své dítě poděkovala Pánu Bohu a obdržela jeho požehnání. Matku s dítětem doprovázely ženy z příbuzenstva zahalené též do „úvodních" plachet.

Matka s dítětem z Kunovic

Věřilo se, že po úvodu už nemají zlé síly na matku žádný vliv. Zatímco se křtiny slavívaly jen v úzkém kruhu rodinném, po úvodě byla bohatší hostina. Významnou úlohu v prvních týdnech života měla i porodní bába, která dohlížela na dodržování všech zvyklostí.

K nejslavnostnějším rodinným událostem s dlouhou řadou obyčejů patří na Uherskohradišťsku svatba. Její průběh je na území okresu téměř shodný. Když snoubenci poprvé „spadli z kazatelny", tj. po první ohlášce v kostele, kdy kněz oznámil, že hodlají uzavřít sňatek a žádal věřící, aby oznámili překážky, které brání uzavření tohoto sňatku, začalo zvaní. Poprvé zvala nevěsta se ženichem, podruhé ženich s družbou. Svatba se konávala v dřívějších dobách nejčastěji v úterý, od počátku 50-tých let pak v sobotu.

Den před svatbou se sešly družičky u nevěsty, aby uvily svatební věnečky a kytičky pro hosty. Často přicházeli i hudebníci, aby „odehráli vínek". Tento obyčej se dnes proměnil ne známou „svícu", na niž jsou zváni přátelé, kteří přinesou dárky a jsou pohoštěni.

Ve svatební den se sešli svatební hosté v domě nevěsty i ženicha. V ženichově domě požádal ženich podle družbova předříkávání rodiče o požehnání a vydal se pak v průvodu ostatních hostů k domu nevěsty, kde družba žádal o její vydání. Po vzájemném slovním souboji, kdy svatebčané v domě tvrdili, že žádnou nevěstu nemají, vcházel ženich s družbou a ostatními svatebčany do nevěstina domu. Tam také nevěsta požádala o požehnání a nato všichni odcházeli „ke zdavkám" do kostela.

Při návratu z oddavek čeká na ženich řada známých a „zatahují" cestu před ženichem nataženým prostěradlem nebo i provazem a ženich se musí vykoupit. Nevěstin vstup do ženichova domu bývá provázen řadou „úkolů", např. zamést rozházené střepy apod. Pak se nevěsta přivítá s rodiči ženicha podáním koláče a prosbou, aby ji měli rádi jako svého syna. Potom následuje oběd. Hlavní svatební hostinou je večeře u nevěsty. Zatímco svatební hosté po večeři odcházejí na taneční zábavu, ženich s nevěstou, kmotřenkami a kuchařkami zůstávají doma, kde je nevěsta „začepená", tj. ženy sundají nevěstě z hlavy věnec a nasadí obálenku a šátek. Takto začepená nevěsta jde poprvé k muzice. Celá svatba pak končí nedělí „popravky" tj.hostinou pro příbuzenstvo.

Svatební kroj z Mařatic

Dlouhá řada obřadních prvků byla zachovávána i při posledních věcech člověka, při jeho smrti a pohřbu. Smrt není zejména u starých lidí považována za zlou. Připravují se na ni tím, že už v době, kdy jsou ještě plni síly si připravují oblečení „do truhly" pro případ smrti.

Zemřelý se položil do rakve oblečen do svých nejlepších šatů a příbuzní se s ním přicházeli rozloučit modlitbou. Ještě v minulém století bylo zvykem bdít nad mrtvým i v noci až do dne pohřbu.

Zemřelým svobodným mládencům a dívkám se strojí nákladné pohřby, podobné svatbám, jichž se nedožili. Tento obyčej je rozšířen u všech Slovanů a patří ke starobylým pozůstatkům pohřebních obřadů. Po pohřbu vystrojí pozůstalí pro příbuzné a přátele zemřelého hostinu.

Lidové obřady se smyslem pro poezii života v jeho krásných i smutných chvílích vytvářejí kontinuitu kultury a vyjevují pospolitost obyvatel Slovácka a nezdolnou sílu víry a tradice, která jim pomáhá překonávat životní překážky.

Martina Bernatíková, Česká republika

MLÁDEŽI

Pohádka o vánočním bláznovi

V jedné zemi na Východě žil před dvěma tisíci lety mladý blázen. Jako každý blázen snil i on o tom, že se jednou stane moudrým.

Miloval hvězdy. Nikdy jej neunavilo pozorovat je a při tom žasnout nad nekonečností nebe. A tak se stalo, že jedné noci neobjevili novou hvězdu jen králové Kašpar, Melichar a Baltazar, ale i tento blázen.

"Ta nová hvězda je jasnější než ostatní", myslel si. "To bude královská hvězda - narodil se nový vladař! Chci mu nabídnout své služby. Vždyť jestliže je to král, bude určitě potřebovat také nějakého blázna. Vydám se na cestu a budu jej hledat. Hvězda mě povede."

Dlouho přemýšlel, co by novému králi mohl přinést darem. Avšak kromě své bláznovské kapuce, zvonkohry a jedné květiny neměl nic, co by mu mohl darovat.

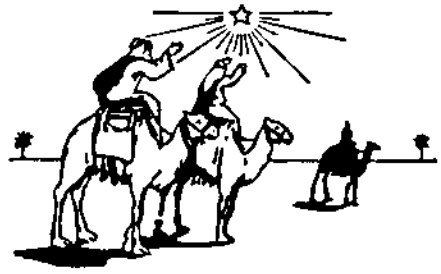
A tak se z domova vydal na cestu - bláznovskou kapuci na hlavě, zvonkohru v jedné a květinu ve druhé ruce.

První noc jej hvězda přivedla do chudé chaloupky. Tam nalezl dítě, které bylo chromé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji bláznovskou kapuci. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě si bláznovskou kapuci nasadilo na hlavu a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Druhou noc jej hvězda zavedla do krásného paláce. Tam nalezl dítě, které bylo slepé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji zvonkohru. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě zvonkohru nadšeně rozeznělo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Třetí noc jej hvězda zavedla do zámku. Tam nalezl dítě, které bylo hluché. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji květinu. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě si květinu s úžasem prohlíželo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

"Teď už mi nezůstalo nic, co bych mohl králi darovat. Bude asi lepší, když se vrátím", pomyslel si blázen. Avšak když vzhlédl k obloze, hvězda stála na jednom místě a smála se na něj jasněji než kdykoli předtím. A v tom uviděl cestu k nějaké stáji uprostřed polí.

Před stájí potkal tři krále a zástup pastýřů. I oni hledali nového krále. Ten ležel v jeslích - malé, bezbranné, chudé dítě. Maria, která zrovna chtěla na slámu prostřít čisté plínky, se bezradně rozhlížela a hledala pomoc. Nevěděla, kam by dítě položila. Josef právě krmil osla a všichni ostatní měli plné ruce darů. Tři králové přinášeli zlato, kadidlo a myrhu, pastýři pak vlnu, mléko a chléb.

Jen blázen zde stál s prázdnýma rukama. Maria, plná důvěry, položila tedy dítě do jeho náruče. Tak našel Krále, kterému chtěl v budoucnu sloužit. A také věděl, že svoji bláznovskou kapuci, zvonkohru i květinu rozdal dětem, aby měl místo pro Dítě, které mu nyní se svým úsměvem darovalo moudrost, po níž toužil.

Vánoční biblické hádanky

1. Který prorok předpověděl: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel, to znamená Bůh s námi?“

a) Izaiáš
b) Jeremiáš
c) Daniel

2. Kdo byl otcem Jana Křtitele?

a) Zorobábel
b) Ananiáš
c) Zachariáš

3. Který evangelista popisuje zvěstování Páně v Nazaretě?

a) Matouš
b) Marek
c) Lukáš
d) Jan

4. Za panování kterého císaře se narodil Ježíš Kristus?

a) Antonia
b) Augusta
c) Nerona

5. Která žena není jmenována v evangeliu v rodokmenu Kristově?

a) Sára
b) Tamar
c) Rút

6. Kdy byl Ježíš obřezán?

a) druhý den
b) osmý den
c) čtyřicátý den

7. Proč Josef a Maria obětovali Ježíše v chrámě?

a) aby poděkovali Bohu
b) aby odevzdali desátek
c) aby vykoupili jeho život

8. Kdo z evangelistů píše o příchodu mudrců do Betléma?

a) Matouš
b) Marek
c) Lukáš
d) Jan

9. Kdo varoval Josefa a nařídil mu utéci s Marií a Ježíšem do Egypta?

a) mudrci
b) Simeon
c) anděl

10. Jak staré chlapce nechal král Herodes povraždit v Betlémě?

a) do půl roku
b) do jednoho roku
c) do dvou let

Správné odpovědi: 1a, 2c, 3c, 4b, 5a, 6b, 7c, 8a, 9c, 10c

že „železná opona" byla, pokud se duchovních povolání týče, demarkační čárou mezi těmi, kdo „chtěli, ale nemohli", a těmi, „kdo mohli, ale nechtěli".

Západ má nemalé starosti s kněžským a řeholním dorostem. Nedomnívám se, že Bůh ve „svobodném světě" povolává méně jedinců, jak tomu bylo třeba v době velekněze Eliho, o níž vypravuje 1.kniha Samuelova: „V těchto dnech bylo Hospodinovo slovo vzácné, prorocké vidění nebylo časté" (3,1); spíše se domnívám, že souhlasná odpověď povolaných v ovzduší hmotného blahobytu je opomíjena častěji, než tomu bylo dřív.

Vroucně si přeji, aby tato knížka podnítila úvahy o tom, zda i kněžské povolání nepatří do kategorie „vytoužených" a „vysněných" povolání.

První díl knížky „Dobrodružné vkládání rukou" popisuje mou vlastní cestu ke kněžství. Byl sepsán již před rokem 1977.

Pomýšlel jsem i na jiné tituly, jimiž jsem chtěl vystihnout jádro svého příběhu, jako např.: *„Číslo 400502 se vyvolává"*. Při svěcení se svěcenci vyvolávají jménem. Přistupují před biskupa a odpovídají: Adsum! Jsem připraven!

Biskup v Lublině, který mi uděloval svěcení měl zprvu pouze jeden opěrný bod: datum biřmování. Byl to 2.květen 1940. Podle nového datovacího způsobu se označuje jako 40.05.02.Jméno a datum narození muselo zůstat doposledka utajeno.

„Útěk na východ". Kdopak utíká za komunismu ze Západu a Východ? Obvyklý byl opačný směr. Já jsem „utekl" na Východ, do Polska, kde biskupové ve vězení nebyli.

„Pletivem do rybářské sítě". Chycená ryby se pokouší uniknout očky sítě navenek. Já jsem toužil být touto sítí chycen. Rybářská síť apoštolů pro mne představovala vkládání biskupových rukou, jímž by mne Velekněz Ježíš Kristus láskyplně a navždy opředl svou sítí.

Kapitola „Biografické dodatky" byla připojena až na jaře 1984. Druhý díl „poznaňský veletrh a veletah" seznamuje čtenáře s životní cestou mého spolubratra a současného superiora a byl ukončen 27.ledna 1984.

Knížka byla původně vydána a německy vytištěna ve Vídni v roce 1985. Téhož roku byla vyznamenána Svatým Otcem Janem Pavlem II., který vyjádřil autorovi zvláštní listinou „dík a nejvyšší uznání".

Poděkovat bych chtěl i já: především sv.Anežce České, která zjevně našim národům vyprosila svobodu, bez níž by vydání této knížky v České republice nebylo možné. Děkuji svým přátelům ve vlasti, kteří svou iniciativou podnítili a spoluprací umožnili publikaci v českém překladu: dp. Faráři Ludvíku Gazdovi, bratřím z kongregace petrinů, paní RNDr. J.H. a paní Aleně Blahové, která rukopis připravila do tisku. Srdečný dík vyslovuji i autorce ilustrací paní učitelce Alžbětě Mayerové, jejíž kresby zpestřují jak německé tak i české vydání knihy.

Výrok z evangelia sv.Marka mne naplňuje jakýmsi steskem, ale i radostnou nadějí" „Ježíš vystoupil na horu a zavolal k sobě ty, které si vyvolil; i přišli k němu" (3, 13).

P. Leo Kuchař SSS

Průlet ve stínu radaru

Vzpomínky na dvě tajná kněžská svěcení za dveřmi sousedovými

(román na pokračování)

Kněz, řeholník z kongregace eucharistiánů vypráví o tom jak se svým přítelem v době hluboké totality přijali tajně kněžské svěcení v sousedním Polsku. Ve Hlasech národa otiskujeme knihu s laskavým svolením autora, který sám část života strávil v exilu a dodnes požehnaně působí jako kněz, zpovědník a vynikající exercitátor ve Vídni.

Dobrodružné vkládání
rukou

I.
Dobrodružné vkládání rukou

ÚVODEM

„Průlet ve stínu radaru" je třeba chápat obrazně, ne technicky. Proč jsem zvolit tento název? V západním tisku se nezřídka objevily zprávy, že nešťastné rodiny nebo jedinci, bydlící v některé ze socialistických zemí, se pokusili pomocí zemědělského letounu, tzv. „řepného bombardéru", přeletět do západních zemí a tak dosíci svobody. Přeletěli zemi i hranice hloubkovým letem a nebyli zachyceni radarovými „tykadly".

Tento příměr se mi jeví jako podobenství. „Vzpomínky na dvě tajná kněžská svěcení za dveřmi sosuedovými", jak zní podtitulek této knížky, nemají nic společného s letem nebo útěkem. Spíše jde – i to je třeba chápat obrazně – o tzv. „slepá místa" v zorném poli téměř vševědoucího státního zřízení a mocenského aparátu, který si umínil zmařit všechny plány Boží. Avšak i nejdokonaleji promyšlený vybudovaný výzvědný systém nemůže zabránit, aby Boží prozřetelnost nenašla cesty a východiska tam, kde se jednotlivec téměř hroutí pod pocitem nemohoucnosti.

Nejsou to osoby dvou tajně vysvěcených řeholníků z kongregace eucharistiánů, které stojí v popředí „Vzpomínek", nýbrž vynalézavý a mnohdy i vtipný způsob, jakým Bůh připravuje a uskutečňuje své úradky. Divy, které Bůh koná, ani dnes nemají být zamlčovány, nýbrž opěvovány. Neocenitelný návod nalézáme v žalmech, jimž se církev denně věnuje v modlitbě a rozjímání.

Pojďte, pohleďte na Boží skutky. Tím, co koná mezi lidskými syny, vzbuzuje bázeň... Pojďte, slyšte, všichni bohabojní, budu vám vyprávět, co mi Bůh prokázal." (Ž 66, 5.16)

Není-li čtenář, vyrostlý v demokratickém státě, tak starý, aby si vzpomněl ještě na dobu Hitlerovu, neprohlédne ihned politické pozadí „Vzpomínek". Nic, co je pro svobodného občana samozřejmostí, se nedá promítat do životních podmínek východních totalitních režimů. Jak by mohl dnešní Rakušan pochopit, že se v sousední zemi nesmí scházet ani několik málo osob, aby se společně modlily a četly Písmo svaté? A že bezpečnostní úřady reagují na takové schůzky tak rozsáhlými policejními zásahy, jaké se na Západě provádějí pouze při teroristickém poplachu? A jak je možno vidět bez skeptického potřesení hlavou, že ve státním zřízení, které podepsalo mezinárodní konvenci o lidských právech, je pouhá zmínka o těchto právech považována za ohrožení státní bezpečnosti? Nebo že pošta nedoručuje dopisy z Rakouska, protože dopis byl frankován známkou s podobiznou Papeže? Užitečnou průpravou by mohla být četba Solženicynova „Souostroví Gulag" nebo Orwellovy knihy „1948". Orwell v mnohém nesmírně nadsazoval, ale leckde za skutečností pokulhává. Na komunistickém Východě se odehrávaly scény, které předstihovaly Orwellovy úděsné vidiny.

„Železná opona" byla nelidskou hranicí. Navíc mne zarmucoval poznatek,

ŠTĚDRÝ DEN

Karel Jaromír Erben

Tma jako v hrobě, mráz v okna duje,
v světnici teplo u kamen;
v krbu se svítí, stará podřimuje,
děvčata předou měkký len.

„Toč se a vrč, můj kolovrátku,
však jest adventu již nakrátku
a přede dveřmi Štědrý den!"

* * *

Hoj, ty Štědrý večere,
ty tajemný svátku,
cože komu dobrého
neseš na památku?

Hospodáři štědrovku,
kravám po výslužce,
kohoutovi česneku,
hrachu jeho družce.

Ovocnému stromoví
od večeře kosti
a zlatoušky na stěnu
tomu, kdo se postí.

Hoj, já mladá dívčina,
srdce nezadané:
mně na mysli jiného,
jiného cos tane.

Pod lesem, ach pod lesem,
na tom panském stavě,
stojí vrby stařeny,
sníh na šedé hlavě.

Jedna vrba hrbatá
tajně dolů kývá,
kde se modré jezero
pod ledem ukrývá.

Tu prý dívce v půlnoci,
při luně pochodni,
souzený se zjeví hoch
ve hladině vodní.

Hoj, mne půlnoc neleká,
ani liché vědy:
půjdu, vezmu sekeru,
prosekám ty ledy.

I nahlédnu v jezero
hluboko – hluboko,
milému se podívám
pevně okem v oko.

* * *

Nastala půlnoc. Po nebi šíře
sbor vysypal se hvězdiček
jako ovečky okolo pastýře,
a pastýř jasný měsíček.

Nastala půlnoc, všech nocí máti,
půlnoc po Štědrém večeru"
na mladém sněhu svěží stopu znáti
ode vsi přímo k jezeru.

Ta jedna klečí, nad vodou líčko,
ta druhá stojí podle ní:
„Hano, Haničko, zlaté srdíčko,
jaké tam vidíš vidění?"

CHRISTMAS DAY

Translated by: R.A. Gorman

'Tis dark as a grave … A wintery gale moans;
From the hearth glowing warmth slowly spreads …
The fire-place roars … grandmother nods and drones
While the girls spin flax into threads.

Hum and whirl my spinning wheel,
The end of Advent soon shall peal
And closer, close comes Christmas Day.

* * *

Hail you wondrous Christmas Eve,
You holiday of myth,
What varied gifts you bring each one
To recollect you with?

To the master, Christmas bread,
Fodder to his cattle,
To the rooster, garlic spread,
Peas to hens which prattle.

To the fruit-trees in the grove
Bones from the repast,
Gold reflections on the wall
To him who keeps the fast.

Oh, I am a youthful maid
With heart as yet untaken,
In my restless, care-free mind
Other thoughts awaken.

Yonder, where the forest ends
And the sluice-gate forms a gap,
Venerable willows stand
Each crowned with a snowy cap.

One of these, a gnarled old tree
Wearily is nodding
Downward, where beneath the ice
The cold blue lake is plodding.

There, they say, when midnight comes
And the moon shines bright above,
Within the waters' depth appears
A maiden's future love.

Midnight doesn't frighten me,
I scoff at superstition,
With an axe I'll chop the ice
And fulfill my mission.

Deep into the icy waves
I'll gaze with hopeful eyes,
My destined lover to behold
Where his image mirrored lies.

* * *

Midnight set in … The Heavens are gay
With the glory of stars brightly strewn,
Like sheep straggling home at the close of a day,
Their shepherd, the glistening moon.

Midnight set in … a night holy, supreme,
Christmas night peaceful and still;
Across the white snow fresh footprints gleam,
Marking a trail toward the lake 'neath the hill.

One girl is kneeling where the ice shows a break,
Impatient, the other stands by.
"Hannah dear, Hannah, for our friendship's sake
Tell me what meets your eye."

„Ach vidím domek – ale jen v šeře –
jako co Václav ostává –
však již se jasní – ach, vidím dveře,
ve dveřích mužská postava.

Na těle kabát zeleni temné,
klobouk na stranu – znám jej, znám!
Na něm ta kytka, co dostal ode mne,
můj milý Bože, Václav sám!"

Na nohy skoči, srdce ji bije,
druhá příklekla vedle ní:
„Zdař Bůh, má milá, zlatá Marie,
jaké ty vidíš vidění?"

„Ach vidím, vidím – je mlhy
mnoho,
všecko je mlhou zatmělé;
červená světla blýskají z toho –
zdá se mi býti v kostele.

Něco se černá mezi bílými –
však mi se rozedniva již –
jsou to družičky, a mezi nimi –
proboha, rakev – černý kříž!"

* * *

Nastala zima, mráz v okna duje,
v světnici teplo u kamen;
v krbu se svítí, stará polehuje,
děvčata zase předou len.

„Toč se a vrč, můj kolovrátku,
však jest adventu zase nakrátku
a nedaleko Štědrý den!"

Ach, ty Štědrý večere
noci divoplodné,
když si na tě vzpomenu,
k srdci mne to bodne!

Seděly jsme také tak
loni pohromadě:
a než rok se obrátil,
dvě nám chybí v řadě!

Jedna, hlavu zavitou,
košiličky šije;
druhá již tři měsíce
v černé zemi hnije,
ubohá Marie!

Seděly jsme také tak
jako dnes a včera:
a než rok se obrátí –
kde z nás bude která?

Toč se a vrč, můj kolovrátku,
všeckoť ve světě jen na obrátku
a život lidský jako sen!

Však lépe v mylné naději sníti,
před sebou čirou temnotu,
nežli budoucnost odhaliti,
strašlivou poznati jistotu!"

"I see a cottage, as yet hazy and far,
It looks like my Vaclav's home …
The vision grows brighter … the door stands ajar …
Now I see a man's shadowy form.

He is wearing a coat of dark green cloth,
His hat's to one side … Now I see,
On the hat are the flowers I myself had bought …
Good God! It is Vaclav! … It's he!"

She leaps to her feet, heart wildly athrill,
The waiting girl kneels in her place.
"Good luck dear Marie! Tell me, if you will,
What future you shall face?"

"I see something there … so faint in the haze.
A flickering ray that streams
Out of the mist … Red lights are ablaze …
I have entered a church, it seems.

All is somber and black, pierced with flashes of white,
It dawns upon me … It is clear!
The white are the maids … and the vapory light …
My God! A cross and a bier."

* * *

Winter set in … A wintery gale moans;
From the hearth glowing warmth slowly spreads …
The fireplace roars … grandmother nods and drones,
Once again girls spin flax into threads.

Hum and whirl my spinning wheel,
The end of Advent soon shall peal
And closer, close comes Christmas Day.

Hail you wondrous Christmas Eve,
You night of magic art,
Whenever I think of you
Something stabs me through the heart.

Like today it was we sat
A year ago together,
And before a year passed by
Two are gone forever.

One with a shawl about her head,
Her infant's clothes is heaping.
O'er the other, for three long months
The Earth and the Skies are weeping,
Yonder where Marie is sleeping.

Like today it was we sat
As now and yesterday,
And before a year goes by
Whither shall we stray?

Hum and whirl my spinning wheel,
All in this world has a short appeal,
And human life is but a Dream.

'Tis better to dream in hopes that are vain,
In sheerest darkness to grope about,
Than to have our future revealed starkly plain
And to know our unchangeable lot.

HLASY NÁRODA – VOICES OF THE NATION Čtrnáctidenník České katolické misie v Chicagu Vydává Česká katolická misie při farnosti Panny Marie Svatohorské, 2340 S., 61st Ave., Cicero, IL. 60804. Published bi – weekly by: Czech Catholic Mission at the Our Lady of the Mount Parish, 2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Telefon: (708) 533 -1050, Fax: (708) 656-1090, E-mail: velehrad_chicago@hotmail.com Řídí – Editor: Fr. Dušan Hladík s redakční radou. Application to mail at periodicals postage rates is pending at Chicago, IL. POSTMASTER: Send addres changes to: HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (25 čísel) – Subscription prices per year (25 issues): USA $35, Canada $38, Cizina $40, letecky + $30. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Brno - "Paris of Moravia"

St Michael's Church and Špilberk Castle

Brno is today the second largest city of the Czech republic with the population of 350 thousand inhabitants. It was settled by man as early as 70 thousand years ago, in the Middle Palalolithic Era. Excavations in this area indicate an existence of a heavily fortified stronghold built during the flowering period of the Greater Moravian Empire in the 9th century A.D. Another fortress, built shortly thereafter on the Petrov Hill was occupied by a succession of Přemyslide princes.

Brno is located between the South Moravian Lowlands and the Bohemian - Moravian Uplands. It is the center of three ethnic groups who speak distinct Czech dialects: Hanáks (Hanáci) of Central Moravia, the Horňáks (Horňáci = Highlanders) and Moravian Slovaks (Moravští Slováci) in the east.

Nicknamed the "Paris of Moravia", it is also known as "betelné štatl" – "an ostentatious village" or a "suburb of Vienna" by its once large German population.

Brno is justly famous for its trade fairs, an urban conservation area, a hub of experimental theater and a showplace of avant – garde architecture.

One of the most noteworthy examples of modern architecture is the Tugendhat Villa, designed by Ludwig Mies van der Rohe (1886 – 1969), one time director if the Weimar's Bauhaus. He was best known as an influential architect residing and designing in Chicago. The villa was built on a slope with a seemingly single floor front facing the street, but in reality it is the third floor of the building. Special construction materials were imported from distant lands and the design preparations took nearly two years. The main living space is on the second floor and the individual rooms are separated only symbolically by semi – circular walls and by curtains. The result is a continuous flow of space, enclosed from the outside by a glass wall. The young Tugendhat couple who spared no expense on the project had to abandon their residence to escape Nazi persecution in 1938. Today the villa is owned by the city of Brno and is open to the public.

It is thought that the name of Brno was derived from the name of a place surrounding a river ford. In old Czech "brnije" meant "fortified place".

In the middle of the 13th century a new castle was built on Špilberk Hill to replace the original fort of Petrov Hill. During the 17th century Špilberk was expanded into a Baroque military fortress which played a significant role during the seige of Brno by the Svedes between 1643 and 1645. The Venerable Martin Středa, Rector of the Jesuit College led his students during the successful defense of the town. His spiritual force and words of encouragement helped to strengthen their morale.

Today the bishop's cathedral of St. Peter and Paul dominate the Petrov Hill. The gothic cathedral was built on the site of an earlier Romanesque basilica.

There are dozens of first class historical monuments in the city of Brno. The church architecture is mainly of ornate Baroque style. Brno's rival for city primacy is arguably the town of Olomouc which will be covered in one of our future journeys across the Czech Republic.

Czech compatriot

Photo on back page: Brno - Petrov

The Tugendhat Villa

